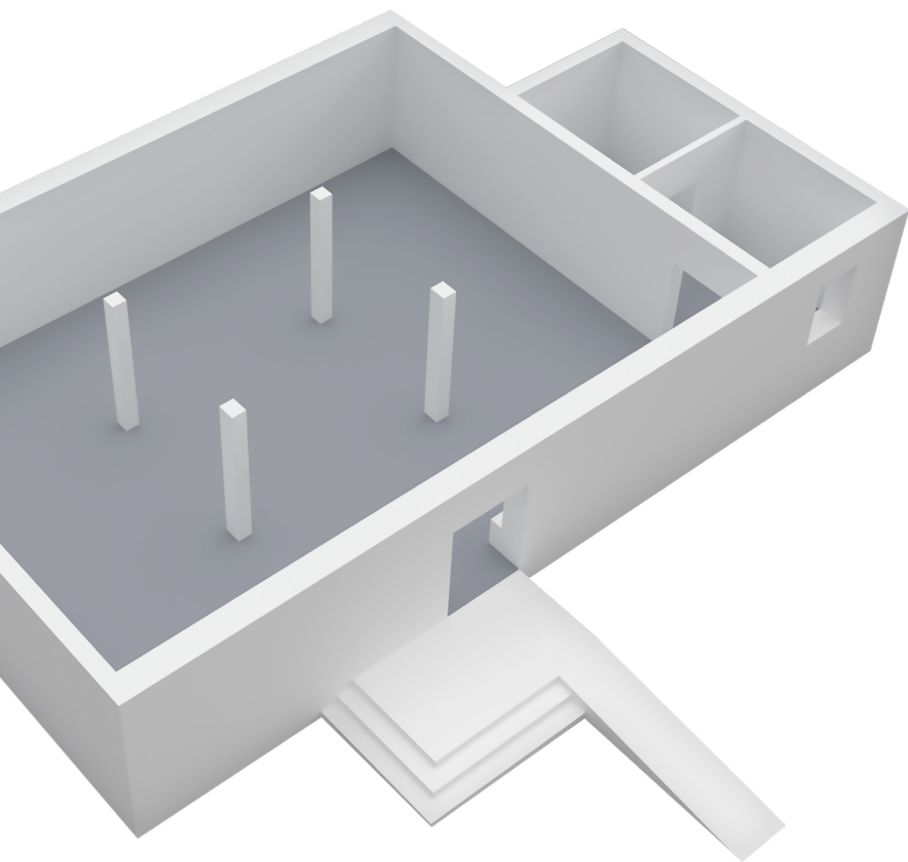

GALERIA APARTE

GHID DE PRACTICI EXPOZIȚIONALE

Galeria Aparte este un spațiu de proiecte al Facultății de Arte Vizuale și Design din cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași, în care studenții, cadrele didactice și artiști invitați colaborează în organizarea de expoziții, workshop-uri creative și critice, derularea unor proiecte interdisciplinare, prezentarea lucrărilor de licență, dizertație și doctorat și realizarea altor activități și evenimente artistice.

Galeria Aparte

Str. Teodor Codrescu nr. 6
Copou, 700479, Iași
galeria.aparte@arteiasi.ro
aparte.arteiasi.ro

**Universitatea Națională de Arte
„George Enescu” Iași**

Str. Cuza Vodă nr.29, 700040, Iași
www.arteiasi.ro

Editura Artes

Editura Universității Naționale de Arte
„George Enescu” Iași
Str. Costache Negruzzi 7-9
700126, Iași
www.arteiasi.ro

a'

GALERIA APARTE. GHID DE PRACTICI EXPOZIȚIONALE

Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași
Iași, 2020

Publicația „Galeria Aparte. Ghid de practici expoziționale” este un material ce se adresează studenților Facultății de Arte Vizuale și Design din cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” (UNAGE) din Iași, în vederea realizării de evenimente dedicate spațiului expozițional Aparte. Conținutul acestuia punctează aspecte teoretice și tehnice de concepere, organizare, realizare și promovare a evenimentelor expoziționale pe care aceștia le realizează pe parcursul anilor de pregătire în domeniul artistic.

Publicat de:

Editura Artes
Iași, 2020

ISBN: 978-606-547-477-2

MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

CNFIS

Consiliul Național pentru
Finanțarea Învățământului
Superior

Editor coordonator:

Lavinia German

Editori:

Cătălin Gheorghe
Vlad Onescu
Daniel Sofron
Cătălin Soreanu
Mihai Vereștiuc

Design & prepress:

Lavinia German
Cătălin Soreanu

Această publicație este finanțată de Ministerul Educației și Cercetării, prin Fondul de Dezvoltare Instituțională destinat universităților de stat, coordonat de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior și este realizată în cadrul proiectului „Baza de Activități și Practici în ARTE - Baza Aparte”, un proiect al Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași ce vizează stimularea și eficientizarea activităților expoziționale realizate în Galeria Aparte de către studenții UNAGE Iași, ca parte a procesului didactic de dobândire a cunoștințelor interdisciplinare specifice artelor contemporane. Echipa proiectului: Lavinia German, Cătălin Gheorghe, Adriana Neica, Vlad Onescu, Nicu Oniciuc, Daniel Sofron, Cătălin Soreanu, Mihai Vereștiuc (FDI-D3, cod proiect CNFIS-FDI-2020-0084).

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Galeria Aparte: Ghid de practici expoziționale / ed. coord.: Lavinia German;

ed.: Cătălin Gheorghe, Vlad Onescu, Daniel Sofron, Cătălin Soreanu, Mihai Vereștiuc.

Iași: Artes, 2020

ISBN 978-606-547-477-2

I. German, Lavinia (ed. coord.)

II. Gheorghe, Cătălin (ed.)

III. Onescu, Vlad (ed.)

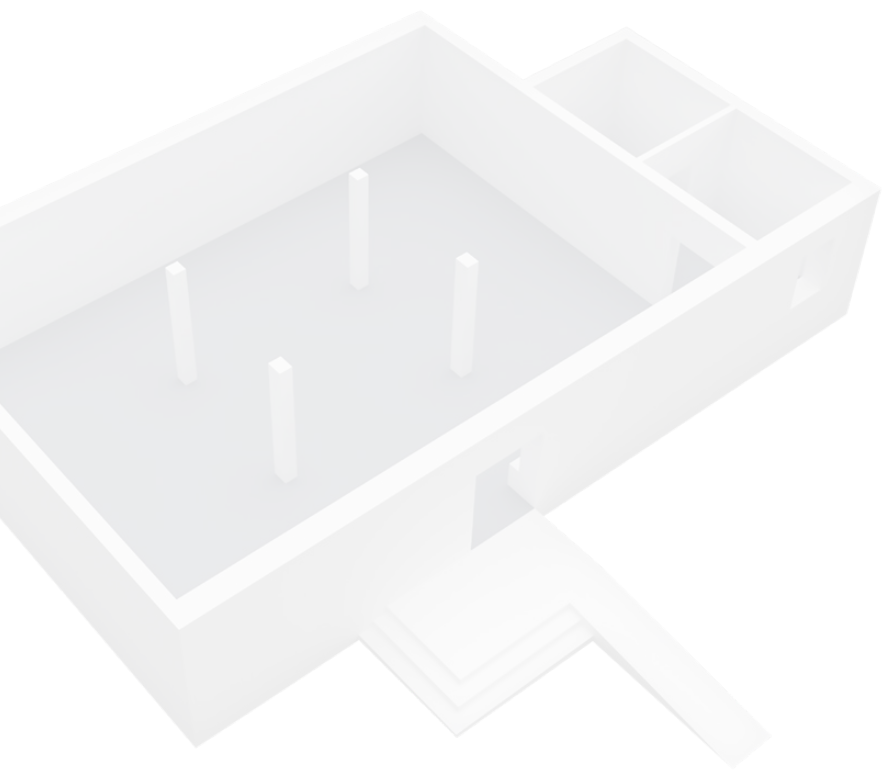
IV. Sofron, Daniel (ed.)

V. Soreanu, Cătălin (ed.)

VI. Vereștiuc, Mihai (ed.)

73

GALERIA APARTE GHID DE PRACTICI EXPOZIȚIONALE

CUPRINS

PARTEA 1: **Teorie** | 7

Ce presupune o expoziție?

PARTEA 2: **Practică** | 17

Conceperea și proiectarea planului expozițional

Descrierea tehnică a spațiului expozițional Aparte

Realizarea practică și instalarea expoziției

Promovarea și documentarea evenimentului

PARTEA 3: **Studii de caz** | 49

Expoziția „În absența unei uitări contrafacticele”

Expoziția „Run in background”

Expoziția „In situ”

Seria de expoziții „Niveluri de realitate”

Expoziția „... and with the rest of us”

Expoziția „Libidoland” (I), (II)

PARTEA 4: **Identitatea vizuală** | 65

Sigla principală, caracteristici

Utilizarea siglei

Alternative de machetare

Fundaluri

Reguli de (ne)folosire

Machetarea pentru print și pentru ecran

CONTACT: **Galeria Aparte** | 79

a'

1

TEORIE

Ce presupune o expoziție?

CE PRESUPUNE O EXPOZIȚIE?

Atunci când luăm în considerare conceperea unei expoziții, ar trebui să ținem cont și de un anumit cadru teoretic (istoric, critic, estetic, curatorial) în funcție de care ne poziționăm pentru a pune în practică gândirea unei expoziții.

Astfel, se pot lua ca reper multiplele **funcții ale expozițiilor**: educaționale, explorative, creative, care pot ține cont de intenția medierii unor micro-narațiuni sau experiențe prin poziționarea unor forme de subiectivitate sau de intenția producerii unor noi forme de cunoaștere sau de intenția de creare a unui mediu al trăirii impactului afectelor.

Se poate lua în considerare o poziționare și în raport cu discriminarea **tipurilor sau genurilor de expoziții**, care pot fi istorice, monografice, retrospective, de autor/solo/personale, de grup, colective/colaborative, bienale, temporale/permanente, locale/itinerante.

Conceperea unei expoziții poate fi realizată din perspectiva unui autor, respectiv a unui artist sau curator, sau dintr-o perspectivă colaborativă, colectivă, participativă.

O **abordare curatorială** ar presupune punerea în aplicare a unei practici productive care ar implica tematizarea, documentarea, cercetarea, redactarea de proiecte de finanțare, selectarea (artiștilor, lucrărilor), comisionarea, luarea în considerare a tipurilor de publicuri, scrierea, pregătirea expoziției, gândirea instalațiilor vizuale, organizarea transportului și asigurarea lucrărilor, organizarea vizuală a spațiului expozițional, comunicarea mesajului expoziției, mentenanța expoziției, dezasamblarea expoziției, organizarea transportării lucrărilor la sursă, asigurarea cadrului de creare a discursului critic generat de expoziție. Curatoriatul ar implica, astfel, o muncă colectivă într-un proces care presupune, deopotrivă, design-ul inter-relațional și cel expozițional.

În extinderea practicii curatoriale putem ține cont atât de dezvoltarea unei filosofii a **curatoriatului**, cunoscută în teoria artei contemporane drept demersuri ale curatoriatului (Jean Paul Martinon, Irit Rogoff), cât și de manifestări ale **para-curatoriatului** (Paul O'Neill, Jens Hoffman), care ar presupune dezvoltarea unor forme de curatoriat dincolo de expoziție prin publicarea de cărți, realizarea de obiecte, organizarea unor conferințe, etc.

Gândirea expozițională se dezvoltă atât în relație cu caracteristicile lucrării (concept, dimensiune, spațialitate, cromatică, mediu etc.), cât și în legătură cu valorile spațiului expozițional, ale compartimentării, ale potențialului de ecleraj, ale traiectoriilor de circulație a publicului. Iar în ceea ce privește **producția expozițională**, trebuie să se țină cont de faptul că aceasta poate fi influențată de distribuirea și accesul la resurse, de limitări și constrângeri materiale, de schimbări de detaliu și relaționale care pot influența conținutul și formatul final al instalării.

În varietatea lor, **practicile expoziționale** presupun luarea în considerare a unor condiții, conceperea unor structuri, aplicarea unor metode și vizarea transmiterii unor mesaje interpretative. Aici ar fi de adus în discuție cel puțin patru parametri relevanți de luat în considerare în traviul de punere în practică a concepției expoziționale: spațiul expozițional, timpul expozițional, poetica/estetica expozițională și politica expozițională.

Spațiul expozițional poate fi înțeles multi-perspectival, ca un mediu heterotopic. Heterotopia, potrivit lui Michel Foucault, presupune posibilitatea co-existenței funcționalității mai multor spații într-un singur spațiu. Astfel, un spațiu expozițional ar putea fi tratat, în funcție de intenționalitatea curatorială ori a artistului ori a colectivului de artiști care construiesc un discurs expozițional, ca un spațiu abstract, ca un spațiu arhitectural, ca un spațiu muzeal, ca un spațiu de laborator/de atelier, ca un spațiu teatral, ca un spațiu cinematografic etc.

În istoria spațiilor expoziționale întâlnim mai multe modele de configurare a unui anumit tip de expunere (*display setting*) în parametrii specifici ai spațiului arhitectural care pot influența tipul de experimentare spectatorială. Cabinetul de curiozități (*Wunderkammeren*) consta într-o varietate aleatorie de obiecte artefactuale și imagini care reflectau gustul, fantezia și averea unui colecționar. Galeria clasică presupunea expunerea unor tablouri, gravuri, sculpturi, de-a lungul unui coridor lung într-o clădire în care se exercita un cult religios, într-un palat sau într-o vilă aristocratică. Muzeul, care poate fi public sau privat, poate prezenta expoziții ale colecțiilor, dar și expoziții temporare, dezvoltându-se instituțional în direcția creării unor istorii ale artei, a conservării și restaurării unor lucrări de artă considerate reprezentative pentru un anumit canon cultural. În timp, muzeul a propus diferite formate instalative, de la diorame și panorame la ambienturi, medii imersive și experiențe de tip VR sau AR. Salonul desemna, încă din secolul al XVIII-lea, expozițiile de artă oficiale organizate de Academia Regală de Pictură și Sculptură din Paris, desemnând în timp tipurile de expoziții de anvergură cu lucrări de artă mixte, dar și un tip de conservatorism sever, ceea ce a dus la crearea unor „saloane ale refuzaților” și „saloane ale independenților”.

Arta modernistă a condiționat apariția unui alt tip de spațiu expozițional, respectiv cubul alb (*white cube*), un spațiu rectangular, minimal, cu pereții albi și iluminat uniform cu o sursă de lumină generală. Odată cu dezvoltarea unor noi forme de artă, bazate și pe inovațiile tehnologice, a apărut și spațiul de tip cutie neagră (*black box*), un spațiu inițial asociat cu teatrul experimental și cu cinematograful și care a creat oportunitatea expunerii publice a artei video și a filmului experimental de artă. În contemporaneitate întâlnim, alături de întrebuințarea cuburilor albe și a cutiilor negre, și spațiile de tip zona gri (*grey zone*) în care sunt performate lucrările coregrafice de dans și lucrările de tip performance. Acest gen de spațiu îl găsim identificat și sub denumirea de studio, un spațiu hibrid care preia din caracteristicile cubului alb și ale cutiei negre. Alte tipuri de spații expoziționale apărute în anii 2000 sunt spațiul explorativ, specific refuncționalizărilor spațiilor post-industriale (fabrici abandonate, uzine electrice, ferme dezafectate) sau ale unor clădiri istorice (sinagogi, băi publice), precum și spațiul performativ, spațiul virtual (VR, AR), spațiul experiențial (ambiente, labirinturi, grădini interioare, dispozitive optice, *blurb*-uri) și spațiul proiect (de tip laborator).

Atunci când vorbim despre **timpul expozițional** se poate spune că acesta poate fi experimentat din perspectiva necesității anticipării timpului de producție a instalării/montajului expoziției și al dezinstalării/demontării expoziției, precum și din perspectiva posibilității de a „modela” timpul petrecut de un vizitator în vizionarea expoziției. Heterocronia (simultaneitatea suprapunerii mai multor tipuri de temporalități) este o caracteristică care poate fi luată în considerare atunci când se concepe o expoziție care prezintă lucrări de artă din timpuri istorice diferite, dar care pot comunica un mesaj în comun din perspectiva contemporaneității.

În raport cu parametrii spațialității și ai temporalității, **poetica expozițională** presupune posibilitatea exprimării unei autenticități existențialiste a artiștilor și curatorilor prin intermediul unei textualități (predominant narativității) inerente a actului expozițional. Construcția poetică a unei expoziții deschide posibilitatea exercitării unor poziții interpretative, critice, care pot crea noi întâlniri și experiențe reflexive, afective.

În complementaritate, **politica expozițională** presupune asumarea și luarea unei poziții personale și sociale în raport cu o anumită tematică care problematizează situații generate de expresia bio(necro)politică a unor relații de putere care pot produce experiențe sociale ale in justiției, abuzurilor, formelor de violență, ale excluderilor, marginalizărilor, formelor de oprimare și exploatare, ale alienării, crimelor etc. Mesajul unei expoziții poate fi articulat din perspectiva

unei valorizări a acțiunii politice de a lua atitudine, a exprima o poziție, a protesta, a propune puncte de vedere, a imagina noi condiții de co-existență.

Dincolo de aceste cadre generale de înțelegere a statutului și condiției expozițiilor, sunt de menționat și câteva aspecte tehnice, de pragmatică a construirii unei expoziții, pe care le veți găsi detaliate și pe parcursul acestui ghid de practici expoziționale.

De pildă, **programarea unei expoziții** în spațiul Galeriei Aparte se realizează în prima săptămână a fiecărui semestru universitar. Propunerea de expoziție se trimite pe adresa de contact a galeriei (galeria.aparte@arteiasi.ro), având în conținut: titlul expoziției, artistul/lista de artiști, tipul lucrărilor ce urmează a fi expuse, perioada propusă, coordonatorul/curatorul expoziției, partenerii instituționali (dacă este cazul). Chiar dacă inițiativa expozițională aparține studentului/studenților, înregistrarea propunerii expoziționale trebuie realizată de către coordonatorul/curatorul expoziției.

Sunt, de asemenea, relevante **planificarea, instalarea și detalierea expoziției**. Planificarea presupune asigurarea accesului la o agendă a spațiului expozițional, precum și accesarea unui plan al spațiului expozițional (*floorplan*), cu dimensiunile și tipurile de compartimentări ale unui spațiu expozițional, pentru a realiza schițele de instalare a lucrărilor.

În ceea ce privește **transportarea** lucrărilor, dacă lucrările sosesc din altă parte, în timpul despachetării lucrările se fotografiază/ filmează pentru a înregistra starea în care au ajuns acestea și pentru a memora modul de reîmpachetare după finalizarea expoziției. În cazul în care lucrările vin însoțite de un contract de deplasare (împrumut, închiriere, donație), se poate redacta și un raport de recepție a lucrării.

Instalarea expoziției (aranjarea prin relaționare a lucrărilor) trebuie să țină cont de tipul de gândire și producție expozițională, de tipurile de spații și temporalități ale expoziției, precum și de poetica, estetica și politica expoziției.

Eficiența transmiterii mesajului unei expoziții ține de calitatea și cantitatea **comunicării publice** a expoziției prin intermediul comunicatelor de presă, a comunicatelor și cover-urilor transmise prin intermediul mediilor sociale, a newsletter-urilor transmise prin intermediul email-urilor, a *banner*-elor, posterelor (afișelor) și invitațiilor răspândite în diferite locuri publice, a reportajelor și interviurilor TV, Radio și Internet facilitate prin intermediul parteneriatelor media, a etichetelor informative, a foilor de sală, a broșurilor care prezintă conceptul general al expoziției și, eventual, descriu lucrările și publică scurta biografie a artiștilor.

Deschiderea expoziției (cunoscută și sub vechea denumire de vernisare) și chiar închiderea expoziției (finisarea expoziției) sunt două tipuri de evenimente care potențează atenția acordată discursului artistic și curatorial și care creează un plăcut cadru al relaționării sociale.

După evenimentul de deschidere al expoziției trebuie să se țină cont de **mentenanța** expoziției care presupune asigurarea funcționării în bune condiții a vizitării, respectiv verificarea funcționării echipamentelor electronice, verificarea păstrării poziției lucrărilor în expoziție, păstrarea curățeniei spațiului expozițional, verificarea constantă a asigurării fluxului informațional al expoziției de la re-tipărirea materialelor informaționale la asigurarea unor informări prin intermediul custodelui/custozilor expoziției.

Un element important al comunicării expoziționale prin înregistrarea evenimentului expozițional într-un flux de evenimente ale unui spațiu expozițional într-un context local, dar și asociat unui context mai larg, național, regional, internațional, este **documentarea vizuală** și textuală a expoziției prin intermediul fotografierii și/sau înregistrărilor video și al adnotărilor de arhivare a imaginilor și a altor materiale generate de expoziție. Documentarea trebuie să țină cont de o diversitate de condiții, de o iluminare specifică, o așezare a camerei cu trepied în diferite unghiuri ale spațiului expozițional, schimbarea tipurilor de obiective, setarea unor parametri tehnici de fotografiere și/sau filmare video.

Oricărei instalări expoziționale îi sunt asociate și responsabilitățile asumării procesului de **dezinstalare/demontare** a expoziției/lucrărilor, de **împachetare/protejare** a lucrărilor, de **depozitare** a lucrărilor în condiții optime de temperatură, umiditate, iluminare.

Un ultim aspect de luat în considerare la încheierea unei expoziții ar fi auto-motivarea din perspectiva consecvenței de a insera documentarea expoziției **în portofoliul personal și în portofoliul galeriei** pentru a crea condițiile eficientizării unei istoricizări contextuale a actului expozițional.

Cătălin Gheorghe

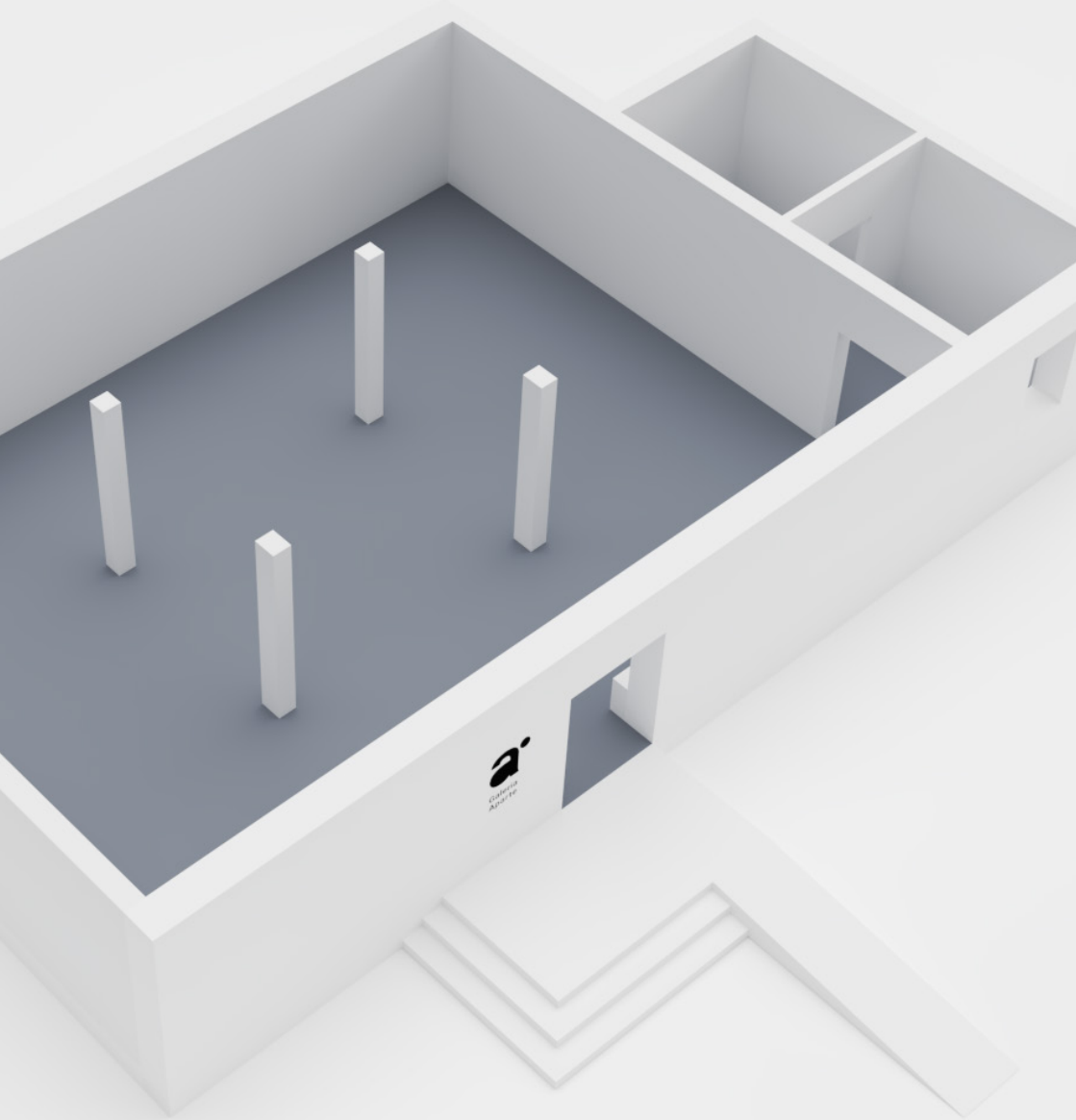
a'

2

PRACTICĂ

Realizarea practică a expozițiilor în Galeria Aparte

- 01. Conceperea și proiectarea planului expozițional**
- 02. Descrierea tehnică a spațiului expozițional Aparte**
- 03. Realizarea practică și instalarea expoziției**
- 04. Promovarea și documentarea evenimentului**

01. Conceperea și proiectarea planului expozițional

Etape de lucru (puncte cheie)

- Formularea unei tematici expoziționale, inspirată de interesele personale artistice și de context. Verificarea validității acesteia în contextul contemporan.
- "Self-curating": obiective, selecția critică a lucrărilor care urmează a fi expuse, scrierea unor scurte descrieri ale proiectelor, conturând ideile și conceptele abordate.
- Lucrul cu un curator sau profesor coordonator. Dialog de analiză, sfaturi, îndrumare, sugestii, identificare a problemelor ce pot apărea, soluționare etc.
- Realizarea de schițe de panotare luând în calcul dimensiunea spațiului fizic al galeriei. Identificarea metodelor de panotare/prezentare a lucrărilor se face în funcție de mediul abordat, de dimensiuni, de poziționarea acestora în spațiul galeriei, de mediul artistic specific, de compoziția spațială a ansamblului expozițional și nevoia de acces la sistemul electric de alimentare sau în funcție de amplasarea surselor de iluminare, de traseele de vizionare și de direcția de vedere/parcurs a spațiului de către public.
- Identificarea în avans a instrumentelor și echipamentelor tehnice necesare pentru instalarea lucrărilor în galerie. Lista poate fi finalizată în urma consultării unui laborant/tehnician.

Puteți descărca harta și cotele spațiului de expunere de pe website-ul Galeriei Aparte, în meniul Resurse:
<http://aparte.arteias.ro/resurse>

Click / tap / scan

02. Descrierea tehnică a spațiului expozițional Aparte

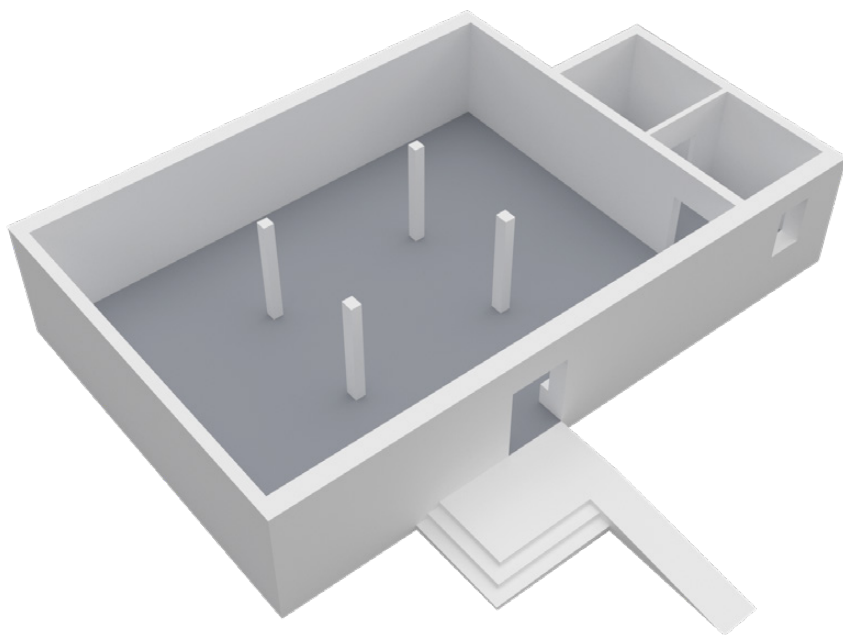
Într-o expoziție de artă nu este important doar felul în care arată lucrările în sine, ci și modul în care acestea relaționează cu întregul ansamblu al spațiului expozițional. De aceea, importanța acordată instalării lucrărilor nu trebuie să fie mai prejos față de munca propriu-zisă de creație, cele două direcții fiind convergente, cu rezultate ce se concretizează practic la momentul deschiderii expoziției pentru public.

Pentru instalarea unei expoziții este necesară o analiză pe mai multe planuri: un **plan vizual** ce cuprinde noțiuni estetice și conceptuale pentru definitivarea unui parcurs vizual pe care artistul/artiștii îl doresc în spațiul expozițional și un **plan tehnic** ce cuprinde noțiuni tehnice despre spațiul galeriei, modalități de panotare și pașii necesari realizării acesteia. În continuare vor fi tratate aspectele tehnice ce țin de spațiul expozițional și munca propriu-zisă de instalare a lucrărilor.

Primul punct de plecare este acela în care se pun în relație lucrările de artă cu spațiul expozițional. Ce fel de spațiu avem la dispoziție? Ce caracteristici arhitecturale are, în ce condiție se află, are sau nu nevoie de curățare, vopsire sau poate fi utilizat în condițiile în care se află? Aceste întrebări își vor găsi răspunsul atunci când luăm contact cu spațiul expozițional.

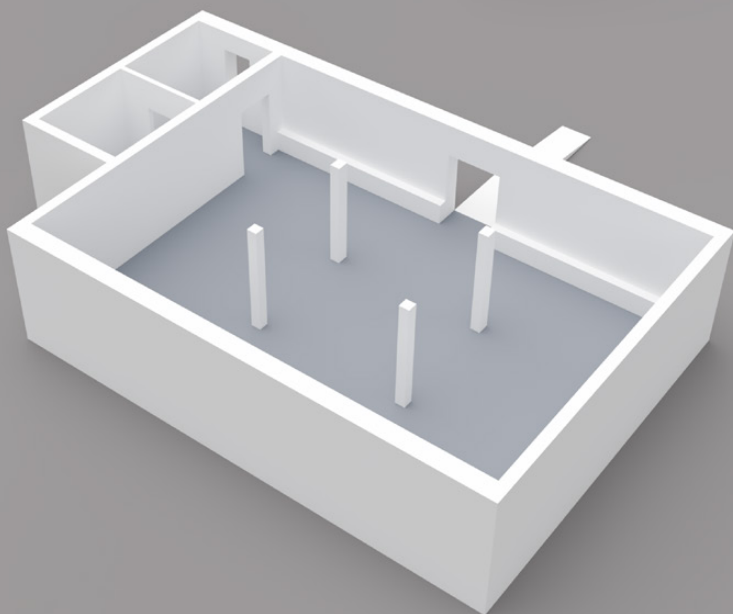
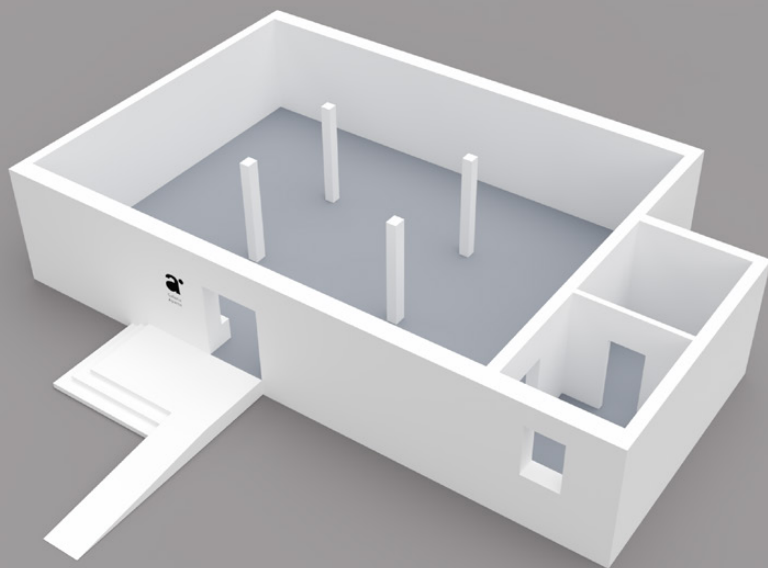
Tot în acest moment, trebuie avute în vedere aspecte de ordin tehnic precum structura spațiului, dacă sunt pereți din cărămidă, gips carton sau alte materiale, tipul de podea, tavanul etc. Acestea sunt considerente importante dacă trebuie utilizate sisteme de fixare, mai ales dacă lucrările sunt grele și/sau suspendate.

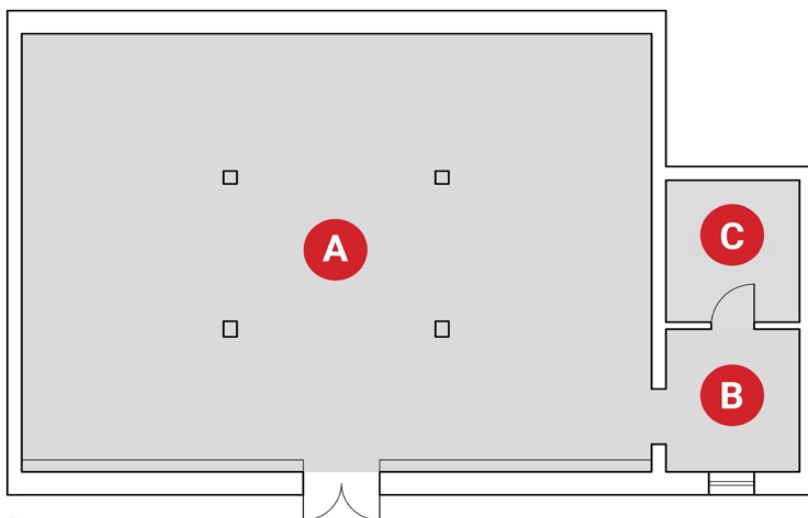
Din acest moment se poate face un plan de lucru estimând realist durata instalării lucrărilor, luând în calcul și situațiile neprevăzute ce pot afecta timpul de lucru. Această supraestimare a timpului este necesară pentru a nu ajunge în situația de a nu putea prezenta lucrările așa cum am planificat.

Un alt aspect ce ține tot de planificare este cel financiar. Uneori expozițiile pot avea costuri mari de producție, de aceea este necesară și realizarea unui plan bugetar și, la fel ca în cazul planificării timpului, supraestimarea poate fi o soluție utilă.

Unul dintre aspectele de importanță maximă, ce trebuie luate în considerare, este cel al măsurilor de siguranță și evaluare a riscurilor posibile survenite din specificul evenimentului. Expoziția va fi deschisă publicului, de aceea este importantă înlăturarea, pe cât posibil, a situațiilor de risc (care pot produce vătămări sau pagube etc.) De aceea, o evaluare a riscurilor trebuie făcută în prealabil și pot fi luate în calcul aspecte precum instalarea și asigurarea obiectelor grele sau a celor casante (din sticlă, de exemplu), a celor suspendate, evaluarea situațiilor în care publicul poate interacționa fizic cu lucrarea, protecția echipamentelor electrice și alimentarea cu energie electrică etc. Toate aceste posibile situații riscante trebuie înlăturate prin luarea măsurilor de siguranță adecvate.

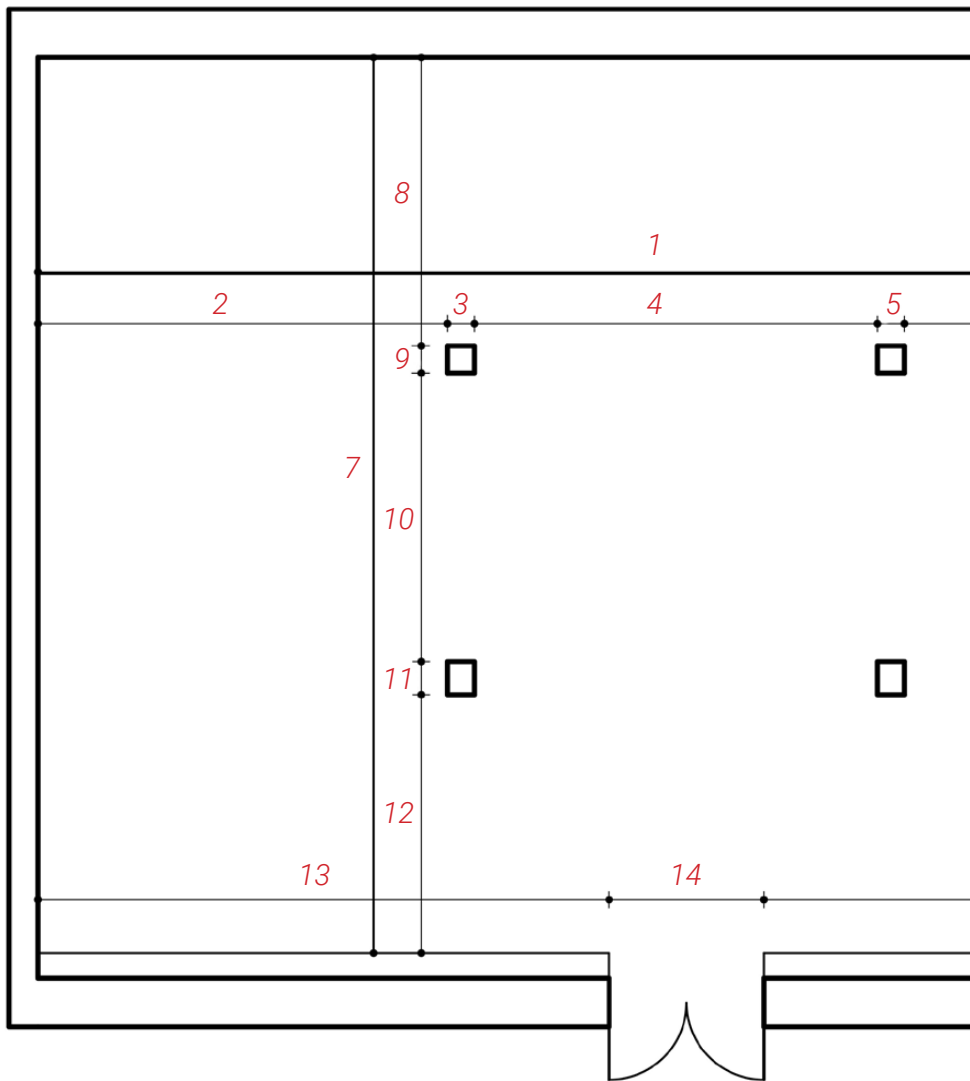

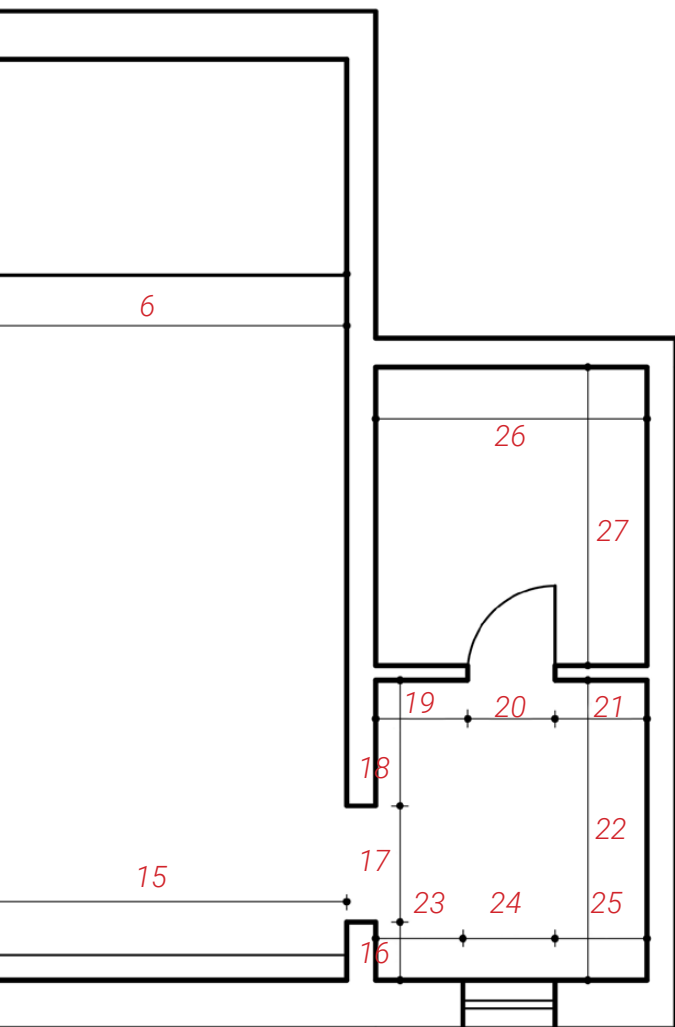
Gândirea expozițională se dezvoltă atât în relație cu caracteristicile lucrării (concept, dimensiune, spațialitate, cromatică, mediu etc.), cât și în legătură cu valorile spațiului expozițional, ale compartimentării, ale potențialului de ecleraj, ale traiectoriilor de circulație a publicului.

Spațiul Galeriei Aparte este compartimentat în 3 încăperi de dimensiuni și practicalități diferite:

- A.** Spațiul expozițional principal: Încăperea principală destinată expunerii lucrărilor are o suprafață de 122,1 m², cu acces central printr-o ușă dublă, marcată de prezența a 4 stâlpi dispuși simetric în jurul centrului încăperii.
- B.** Spațiul expozițional secundar are o suprafață de 8,68 m² și este destinat expunerii de lucrări care necesită o zonă izolată în raport cu restul ansamblului. Uneori, acesta este utilizat ca spațiu de serviciu sau de protocol.
- C.** Spațiul tehnic care pune la dispoziția expozanților o zonă de curățenie cu acces la apă și o suprafață de 8,62 m² pentru depozitare.

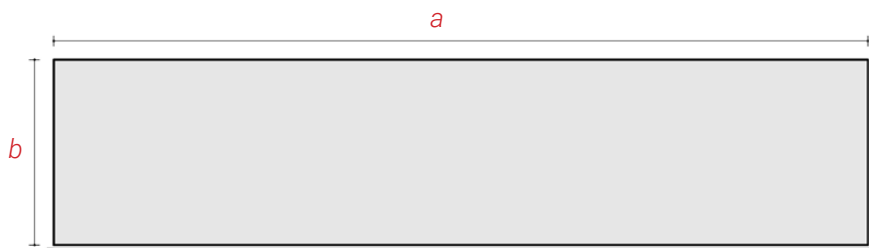
Galeria Aparte - Cote și dimensiuni ale spațiului

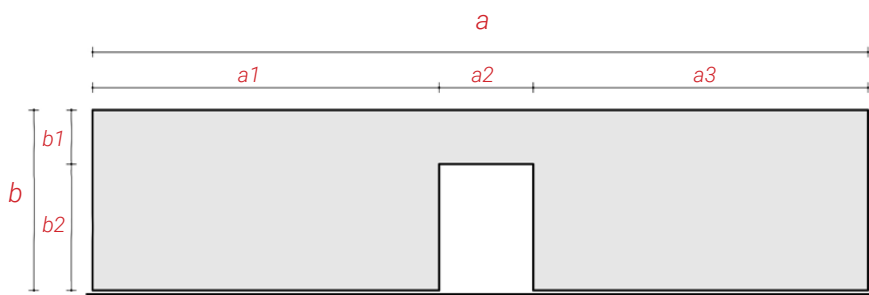

- 1: 1320cm
- 2: 432cm
- 3: 28cm
- 4: 416cm
- 5: 28cm
- 6: 425cm
- 7: 925cm
- 8: 298cm
- 9: 28cm
- 10: 298cm
- 11: 34cm
- 12: 267cm
- 13: 590cm
- 14: 160cm
- 15: 570cm
- 16: 60cm
- 17: 120cm
- 18: 130cm
- 19: 95cm
- 20: 90cm
- 21: 95cm
- 22: 310cm
- 23: 90cm
- 24: 95cm
- 25: 95cm
- 26: 280cm
- 27: 308cm

Galeria Aparte - Desfășurare și dimensiuni pereți

Desfășurare perete frontal: a : 1320cm b : 300cm

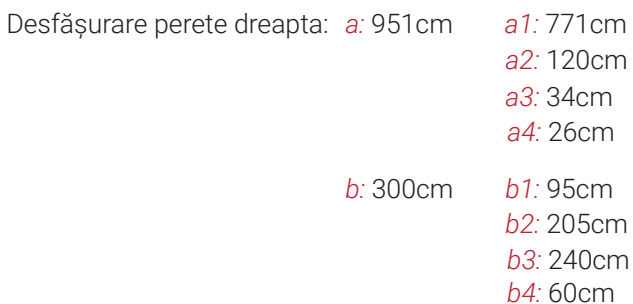
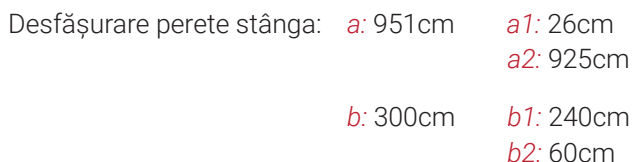

Desfășurare perete intrare: a : 1320cm $a1$: 590cm
 $a2$: 160cm $a3$: 570cm

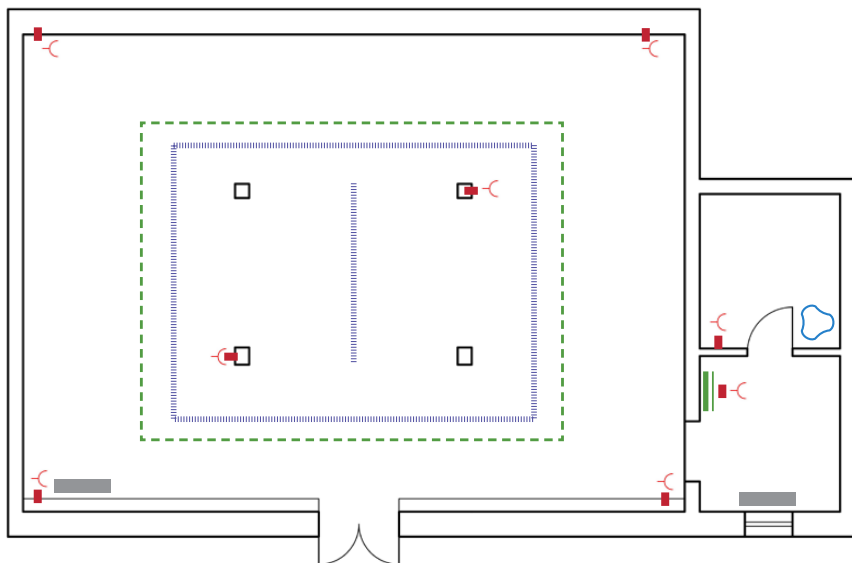
b : 300cm $b1$: 90cm
 $b2$: 210cm

Secțiune longitudinală: h : 300cm

Spațiul Galeriei Aparte - Schema tehnică și utilități

Legendă:

- Circuit lumină neon
- Circuit lumină spot
- Panou control circuit electric
- Prize electrice
- Acces apă
- Aparat aer condiționat

03. Realizarea practică și instalarea expoziției

În interiorul Galeriei Aparte se pot desfășura expoziții ce cuprind toate mediile artistice, cu particularități de instalare specifice pentru fiecare mediu în parte. De exemplu, în mod frecvent, expozițiile de pictură folosesc pentru instalarea lucrărilor simeza, cele de sculptură folosesc îndeosebi pardoseala și volumul galeriei, în timp ce expozițiile de fotografie folosesc preponderent sisteme de prindere în perete. Întreg spațiul galeriei poate fi folosit pentru expunere, atât timp cât modalitatea de instalare nu este distructivă (sau are consecințe ireparabile).

1. Rezervarea sălii

Primul pas este cel de verificare a disponibilității galeriei și stabilirea unui interval de timp în care expoziția se va desfășura. Rezervarea sălii se face prin completarea unei cereri standard care poate fi preluată de la profesorul responsabil de Galeria Aparte a UNAGE. Această cerere este semnată de către profesorul coordonator al evenimentului artistic care urmează să fie realizat.

Puteți descărca modelul de „Cerere pentru rezervarea spațiului expozițional” de pe website-ul Galeriei Aparte, în meniul Resurse: <http://aparte.arteias.ro/resurse>

Click / tap / scan

2. Gestiunea spațiului

Urmează preluarea spațiului galeriei, precedată de semnarea unui proces verbal de către profesorul coordonator al evenimentului artistic care urmează să fie realizat.

Puteți descărca modelul de „Proces verbal de predare - primire pentru spațiul expozițional Aparte” de pe website-ul galeriei Aparte, în meniul Resurse.

<http://aparte.arteiasi.ro/resurse/>

Click / tap / scan

3. Promovarea evenimentului

Promovarea expoziției presupune informarea în avans a publicului privind evenimentele care urmează să se desfășoare și oferirea de detalii relevante despre acestea. Se poate urmări următorul subcapitol ce detaliază tot procesul și elementele specifice de promovare (Cap. 04: *Promovarea și documentarea evenimentului*, pag. 38).

4. Realizarea expoziției

Pașii necesari realizării unei expoziții de artă în spațiul expozițional al Galeriei Aparte din cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași urmăresc instalarea lucrărilor conform pregătirilor realizate în prealabil, sub supravegherea profesorului coordonator. Pregătirea pentru realizarea expoziției constă, în primă fază, în analiza caracteristicilor tehnice ale galeriei, realizarea schițelor de instalare a lucrărilor și pregătirea materialelor necesare, etape ce preced instalarea propriu-zisă a lucrărilor artistice.

Analizarea caracteristicilor tehnice ale spațiului expozițional poate fi făcută consultând planul releveu și cotele aferente fiecărei suprafețe de expunere. După acest plan se pot realiza schițele de instalare a lucrărilor ce vor fi expuse și, mai apoi, se poate face un necesar tehnic ce trebuie să cuprindă toate echipamentele, uneltele și consumabilele utilizate în timpul lucrărilor de instalare și dezinstalare a expoziției.

Necesarul tehnic: echipamente, unelte și consumabile:

În funcție de tipul de instalare ce urmează să fie făcută în galerie, uneltele, echipamentele și produsele consumabile necesare în procesul de panotare pot fi organizate astfel:

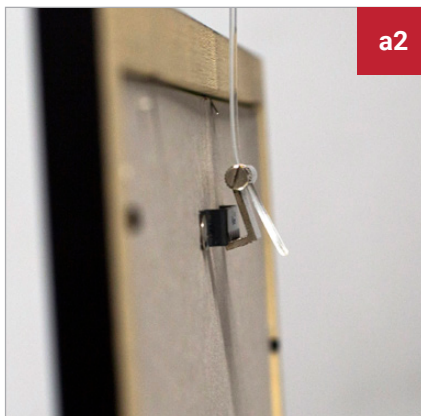
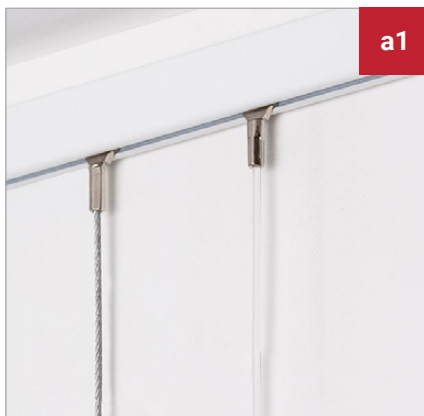
- Pentru instalarea lucrărilor pe simeză: nivelă laser (pentru a asigura orizontalitatea/verticalitatea lucrărilor), ruletă/riglă (pentru măsurarea distanțelor), scară (pentru a asigura accesul la simeză), șurubelniță, patent (pentru slăbirea/strângerea cârligelor de susținere a firelor perlon) etc.;
- Pentru instalări ce folosesc pereții ca suport de fixare/ancorare a lucrărilor sau instalări speciale: cele menționate mai sus la care se adaugă: mașină de găurit și burghie (dacă este necesară suspendarea pe perete a lucrărilor), șurubelniță autofiletantă (pentru strângerea holșuruburilor de prindere), ciocan (pentru introducerea diblului), *cutter*/foarfecă (pentru tăierea diferitelor elemente ce necesită ajustare), cablu prelungitor pentru curent electric (acces priză electrică), *scotch*/bandă adezivă (pentru lipire), dibluri, holșuruburi, cuie, sisteme de agățare/fixare (L sau cârlige), bandă buretată dublu adezivă (pe obiectele care vor sta pe pardoseală pentru a o proteja), fir de *nylon* sau perlon (pentru susținerea lucrărilor) etc.;
- Pentru corectarea (la instalarea expoziției) și repararea suprafețelor de zidărie (la strângerea expoziției) sunt necesare: ghips, șpaclu, șmirghel, var lavabil alb mat, trafalet, tavă pentru var, folie de protecție din plastic (pentru suprafețele care nu necesită văruire), bandă de mascare (pentru a proteja de var plintele, prizele sau alte obiecte).

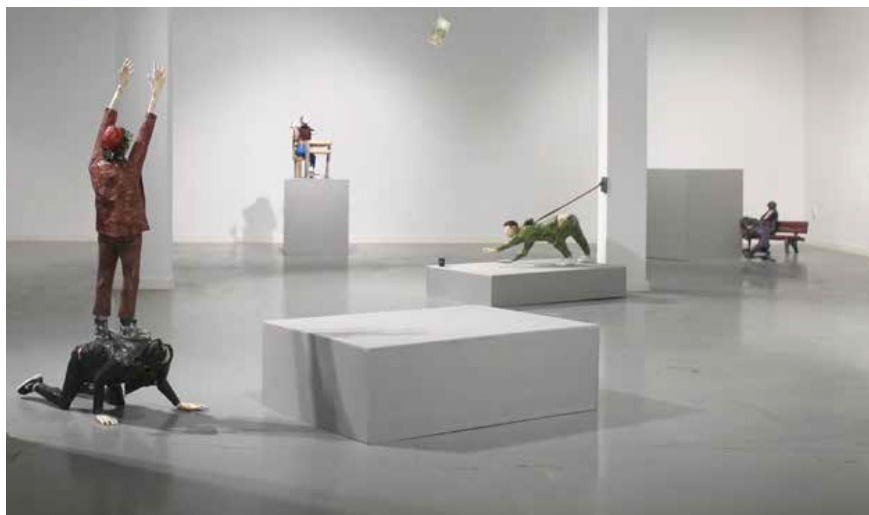
Pentru suspendarea lucrărilor de tip tablou sau planșe înrămate (fotografie, grafică, colaj, desene etc.) se pot utiliza următoarele variante de prindere:

- a. Prinderea și suspendarea lucrărilor cu ajutorul firelor perlon (rezistență maximă: 4 kg/cârlig) ancorate pe șina de simeză (rezistență maximă: 15 kg/șină). [Vezi imaginile **a1** și **a2**]
- b. Dacă lucrarea depășește greutatea suportată de către ansamblul simezei, în cazuri excepționale și doar cu acordul responsabilului galeriei, se pot opera următoarele proceduri de suspendare a lucrărilor:
- lucrările cu greutate și dimensiune redusă pot fi lipite direct pe perete cu bandă dublu-adezivă;
 - lucrările de mari dimensiuni și greutate considerabilă pot fi fixate prin sisteme de dibluri și holșuruburi.

ATENȚIE: Aceste intervenții necesită repararea ulterioară a peretelui! [Vezi punctul 9 al acestui subcapitol]

Pentru expunerea lucrărilor de tip obiect (sculptură, design, ceramică, obiect textil, obiect decorativ, ecrane TV de mari dimensiuni etc.) se pot utiliza următoarele metode:

- a. Expunerea lucrărilor de tip obiect pe postamente (fie din dotarea facultății, fie fabricate special pentru lucrare, în funcție de caz).

ATENȚIE: Mutarea postamentelor în galerie se face prin ridicarea lor, fără a deteriora pardoseala. Pentru a evita deteriorarea podelei la transportul postamentelor sau a lucrărilor de mari dimensiuni, se aplică benzi de protecție autoadezive pe partea inferioară a acestora (realizate din plută, pâslă, burete, spumă sau fetru).

- b. Expunerea lucrărilor tip obiect de mari dimensiuni (ansambluri ceramice, sculptură, instalație) se poate face și direct pe pardoseală. În această situație, se vor folosi benzi de protecție autoadezive pe partea inferioară (realizate din plută, pâslă, burete, spumă sau fetru), dacă lucrarea sau obiectul o permite.
- c. Expunerea lucrărilor de tip obiect pe polițe prinse pe pereții sau pe stâlpii galeriei este recomandată doar în cazul obiectelor de mici dimensiuni și greutate redusă.

Pentru expunerea lucrărilor care necesită suspendare de tavan (sisteme de video-proiecție, obiecte de orice fel sau diverse alte accesorii) se pot utiliza următoarele metode, în funcție de greutatea obiectului:

- a. Fixarea pe tavan cu ajutorul diblurilor tip floare pentru obiectele cu greutate considerabilă. Se recomandă evitarea pe cât posibil a acestui proces, pentru siguranța lucrării, posibil doar în cazuri excepționale și doar cu acordul responsabilului galeriei. Trebuie știut faptul că tavanul galeriei este aparent și nu poate susține greutăți mai mari de 2 kg (cu ancorare distribuită în cel puțin 3 puncte).
- b. Fixarea cu adeziv sau șuruburi de rigips pentru obiectele cu greutate redusă.

ATENȚIE: Aceste intervenții necesită repararea ulterioară a tavanului! [Vezi punctul 9 al acestui subcapitol]

5. Materiale informative de sală

Realizarea materialelor de sală (afiș, broșură, foi de text, etichetele lucrărilor, catalogul expoziției). Pentru mai multe detalii, vă recomandăm să consultați capitolul de identitate vizuală din acest ghid de practici expoziționale. (Cap. 04: *Identitatea Vizuală*, pag. 65).

6. Deschiderea expoziției pentru public

Vernisajul (deschiderea oficială a expoziției) este termenul asociat momentului oficial de deschidere către public a evenimentului/ expoziției. În cadrul vernisajelor, pot fi invitați profesorii coordonatori, curatorii sau artiștii expozanți să prezinte publicului cadrul de desfășurare a expoziției și să analizeze conceptele artistice dezvoltate de către autorii lucrărilor. Ora de desfășurare a vernisajului se stabilește în funcție de publicul-țintă anticipat.

7. Documentarea audio-video a expoziției

Pentru orice eveniment expozițional este importantă documentarea fotografică și video a deschiderii, activităților, spațiului, lucrărilor, invitațiilor etc. Pentru mai multe informații, puteți consulta capitolul dedicat documentării foto-video din acest ghid de practici expoziționale.

8. Închiderea expoziției

Deseori, artiștii optează pentru un eveniment de final al expoziției, (denumit și finisaj), în cadrul căruia oferă publicului care nu a vizitat încă expoziția, posibilitatea de a viziona lucrările și de a purta un dialog cu artiștii sau cu organizatorii evenimentului. Practica finisajului se mai obișnuiește și în situațiile în care expoziția se prezintă sub forma unui proces desfășurat în spațiul galeriei, cu sau fără contribuția publicului, iar finisajul, în acest caz, marchează finalizarea ei.

9. Reparațiile și mentenanța sălii

La data programată și anunțată în momentul rezervării sălii, galeria trebuie eliberată pentru ca următoarea expoziție să poate fi pregătită. Strângerea și relocarea lucrărilor se face în termenul rezervat, fără a se suprapune cu următorul eveniment.

În cazul în care s-au realizat intervenții asupra pereților, stâlpilor, podelei sau tavanului galeriei, acestea vor fi reparate, utilizând aceleași materiale de construcție. Aceste operațiuni vor fi făcute sub supravegherea cadrului didactic coordonator sau a tehnicianului laborant al specializării care expune.

- Pentru tavan, stâlpi și pereți: recondiționare cu pastă de ghips și aplicarea unui strat de var lavabil conform celui existent.
- Pentru podea: șapa se repară cu pastă de ciment peste care se aplică un strat de vopsea epoxidică de exact aceeași culoare, conform codului de culoare standard.

ATENȚIE: Nu se va utiliza sub nicio formă chitul de cuțit în repararea găurilor din pereți, stâlpi, tavan sau podea!

Dacă în timpul procesului de instalare sau strângere a proiectelor de expoziție au loc accidente care deteriorează spațiul sau dotările din galerie, acestea vor fi raportate detaliat în procesul verbal de predare a sălii.

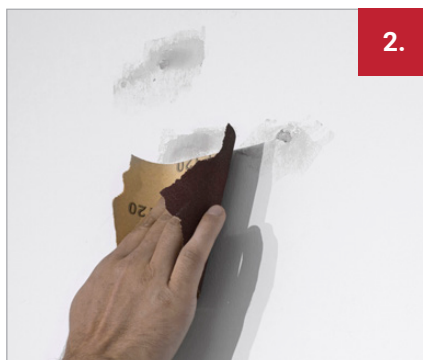
10. Predarea sălii

ATENȚIE: În spațiul galeriei sau în încăperile conexe nu se depozitează lucrări. Siguranța lor nu este garantată.

La semnarea procesului verbal de predare a sălii, se vor preda, de asemenea, și informațiile de descriere a evenimentului și documentația lui, în format electronic (transferul informației se poate face pe suport fizic sau prin link online de descărcare):

- Datele expoziției: titlul, artiștii, profesor coordonator, curator, perioada de expunere, mediile de expunere, textul expozițional, o copie digitală a afișului.
- Imagini fotografice sau înregistrări video ale evenimentului expozițional.

Pasul 1: Chituirea suprafeței cu pastă de ghips, cu ajutorul unui șpaclu.

Pasul 2: Corectarea suprafeței cu ajutorul unui șmirghel fin (granulație între 180 și 200).

Pasul 3: Aplicarea unui strat de var lavabil cu ajutorul unui trafalet (nu penson). Dacă suprafața de văruire este mai mare (peste 30cm²) se va aplica în prealabil un strat de amorsă, pentru a asigura fixarea varului pe perete.

04. Promovarea și documentarea evenimentului

Promovarea evenimentului

Activitățile de promovare a unui eveniment vizează atragerea publicului și diseminarea rezultatelor acestuia, urmărind un flux optim (corect) de promovare a unui eveniment, cu activități specifice ce au loc înainte de eveniment, în timpul acestuia și după finalizarea lui.

► Pre-eveniment

► Post-eveniment

► În timpul evenimentului

ÎNAINTE DE EVENIMENT - se poate realiza un eveniment pe pagina de Facebook și pe website-ul Galeriei Aparte, apoi postări pe platformele on-line și *social-media* cu prezentări ale artiștilor; urmează *teasers* și *reminders* pe parcurs, cu scopul de a oferi informații cât mai clare în privința naturii evenimentului, a datei și a locului de desfășurare, precum și a specificului și participanților la acesta; se poate realiza un comunicat de presă pentru a fi diseminat partenerilor media (ziare, instituții, *site-uri* web etc.)

ÎN TIMPUL EVENIMENTULUI - se poate organiza o sesiune de *live streaming*, pot avea loc postări pe platforme de *social-media* în timp real și este obligatorie documentarea foto-video a evenimentului, mai ales a formalităților specifice de deschidere (dacă au loc).

DUPĂ ÎNCHEIEREA EVENIMENTULUI - se vor realiza *installation shots* (fotografii specifice de documentare a spațiului expozițional și a lucrărilor expuse); se pot trimite emailuri de grațitudine (și de *follow-up*) și se poate elabora un raport de presă pentru instituțiile media partenere.

MEDII DE COMUNICARE ȘI PROMOVARE A EVENIMENTULUI

E-mailul de tip *newsletter* - informează publicul larg în privința evenimentelor ce urmează să se întâmple. Acesta se distribuie periodic de către cei care administrează platforma online a instituției, cu condiția ca evenimentul să fie stabilit în prealabil și să aibă formulată descrierea standard. Informațiile necesare pentru *newsletter* sunt: denumire eveniment, artiștii, formatul expoziție/*workshop/performance* etc., data, ora, locația, lista organizatorilor sau partenerilor evenimentului dacă este cazul (împreună cu logo-urile acestora) și o scurtă descriere textuală a conținutului și a conceptului general al evenimentului.

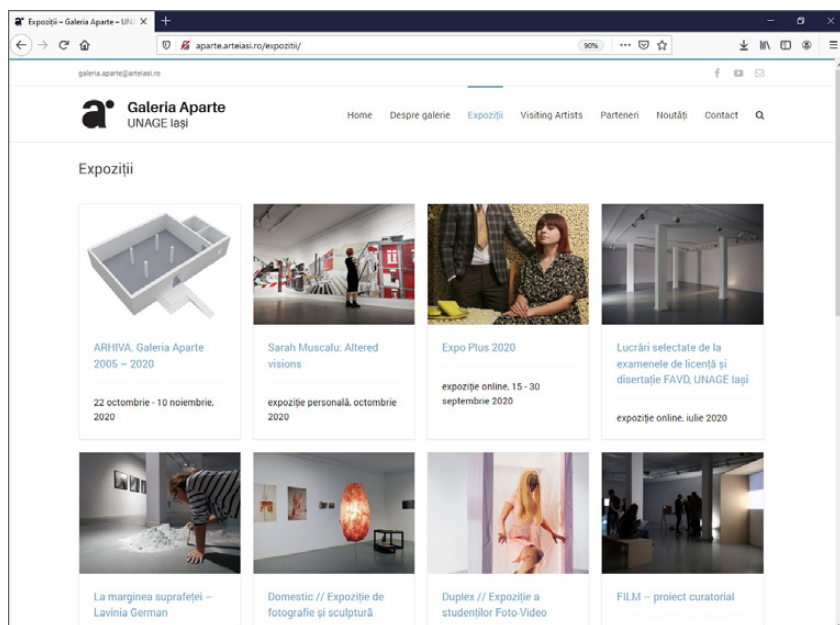
Flyer, pliante: sunt de mici dimensiuni, ușor de distribuit publicului larg care ar putea fi interesat. Nu este nominal. Trebuie să conțină datele corecte ale evenimentului (denumire eveniment, artiști, formatul expoziție/*workshop/performance* etc., data, ora, locația, identitatea vizuală a galeriei și a organizatorilor sau partenerilor evenimentului, dacă este cazul (logo-uri) etc. Design-ul acestuia trebuie să permită textului să fie ușor de văzut și citit și, evident, de memorat. Se pot imprima imagini ale unor lucrări ce fac parte din expoziție sau alte imagini realizate special pentru acestea, pentru a particulariza pliantul și pentru a-l face recognoscibil și unic.

Invitațiile (în format fizic sau electronice) sunt similare *newsletter*-elor, dar sunt nominale. Fie că sunt trimise prin poșta electronică sau tipărite, ele se adresează unor persoane anume, invitate personal să ia parte la eveniment. Acest tip de protocol este mult mai profesional, are o notă personală și ajută la stabilirea unor relații profesionale cu diferite personalități importante din domeniu.

Postările pe platformele *social-media* sunt deosebit de eficiente în comunicarea cu publicul larg, indiferent de vârstă, statut profesional sau poziționare geografică. Informația ajunge foarte repede la public. Evenimentul poate fi astfel anunțat prin intermediul unor platforme precum Facebook, Instagram, LinkedIn, unde se pot organiza evenimente, se pot face postări ocazionale sau se pot desfășura alte forme interactive de diseminare a informației.

Comunicatul de presă. Fie că este enunțat sub forma unui anunț informativ sau a unei invitații, comunicatul de presă trebuie să fie clar structurat și să prezinte informațiile complete despre eveniment. Titlul trebuie formulat concis și atrăgător, urmat imediat de prezentarea pe scurt a informației esențiale. Conținutul unui comunicat de presă poate urmări structura descrescătoare de întrebări: cine? (persoanele sau organizațiile/instituțiile care sunt implicate în eveniment, descriere detaliată); ce? (despre ce eveniment este vorba, elementele specifice lui, amploarea, importanța sa pentru publicul larg); când? (data, ziua și ora la care se va desfășura evenimentul); unde? (locul în care se va petrece evenimentul); de ce? (care este scopul acestui eveniment); cum? (detalii specifice despre modul în care se desfășoară evenimentul). Comunicatul de presă poate fi însoțit de un pachet de imagini relevante (ideală este utilizarea acelorași imagini pe toate canalele de promovare).

Website-ul galeriei poate publica la secțiunea „Noutăți” informații referitoare la evenimentele ce vor urma (cu condiția ca descrierile lor să fie disponibile la timp). De asemenea, la finalizarea expoziției/ evenimentului, acesta poate intra în galeria de evenimente prezentă pe pagina dedicată a site-ului web <http://aparte.arteiasi.ro>.

Documentarea audio-video a expoziției

Documentarea audio-video a expozițiilor este una dintre cele mai importante etape de producție a evenimentului, pentru că permite ca întreg evenimentul să fie distribuit publicului larg prin canale specifice de informare, dar și pentru că asigură arhivarea și indexarea acestuia în portofoliile artiștilor, ale galeriilor și ale instituțiilor organizatoare. De asemenea, imaginile realizate trebuie să anticipeze diverse nevoi de publicare care pot apărea ulterior evenimentului. În acest sens, se cere realizarea de fotografii sau înregistrări video în două momente cheie ale evenimentului:

a. În timpul evenimentului de deschidere se pot realiza fotografii sau înregistrări video cu rol documentar. Acest tip de materiale este extrem de util în promovarea online a evenimentului, fiindcă ele validează importanța evenimentului (cine sunt cei prezenți, numărul de participanți etc.) și informează publicul larg în privința derulării acestuia.

b. După evenimentul de deschidere se realizează fotografii și înregistrări video de tip *installations shots*, adică descrierea punctuală a spațiului expozițional, a lucrărilor, a atmosferei generale din galerie, a relațiilor vizuale care se creează între lucrări și spațiu.

a. Documentarea evenimentului de deschidere:

Atunci când realizăm un eveniment artistic sau o expoziție, imaginile fotografice sau videografice realizate în timpul evenimentului propriu-zis sunt importante în fluxul direct de comunicare și promovare. Aceste imagini au rolul de a prezenta atmosfera generală a evenimentului, dinamica lui și de a prezenta participanții direcți, fie ei artiști, invitați speciali sau vizitatori. Este indicat să se desemneze o persoană (sau mai multe) care să se ocupe în mod special de acest lucru. Și, evident, se vor realiza cât mai multe fotografii sau cadre video, pentru a asigura o selecție calitativă în final.

Stilul vizual în care pot fi realizate imaginile poate oscila între situații compuse, cadre regizate și chiar instantanee. Pot fi realizate în exteriorul și în interiorul galeriei, cu recomandarea de a se realiza atât cadre în format orizontal, cât și vertical. Atunci când este posibil, se pot include în cadrul fotografic elementele de promovare a evenimentului (afișul, panouri sugestive, foile de sală, broșuri sau *flyers* și alte materiale vizuale care particularizează evenimentul și îl fac recunoscutibil).

Lista de cadre:

- a. Cadre generale - ample, care să evidențieze spațiul expozițional (galeria) și care au rolul de a evoca amploarea evenimentului și de a confirma prezența publicului larg. Presupun unghiuri de vedere largi și medii și diferite perspective asupra spațiului expozițional; trebuie să includă oameni și lucrări, chiar dacă de la distanță;

- b. Portrete specifice - portrete medii sau întregi ale celor implicați în mod direct în organizarea evenimentului (artiști, curatori, invitați speciali, grupați sau individual, situați în preajma lucrărilor expuse). În multe cazuri, cei prezenți în cadru pozează pentru cameră, au contact vizual cu acestea;
- c. Imagini instantanee - portrete medii și întregi ale celor prezenți la eveniment, în relație cu lucrările instalate în spațiu. Imaginile surprind publicul vizionând lucrările expuse, natural (fără ca aceștia să pozeze pentru cameră), interacțiunile și dialogurile dintre aceștia, expresii faciale și reacții față de lucrări;

d. Detalii - Dacă este necesar, în funcție de particularitățile expoziției, se pot realiza cadre detaliu ale lucrărilor și ale participanților (de exemplu în cazul unei instalații interactive sau a proiectelor participative).

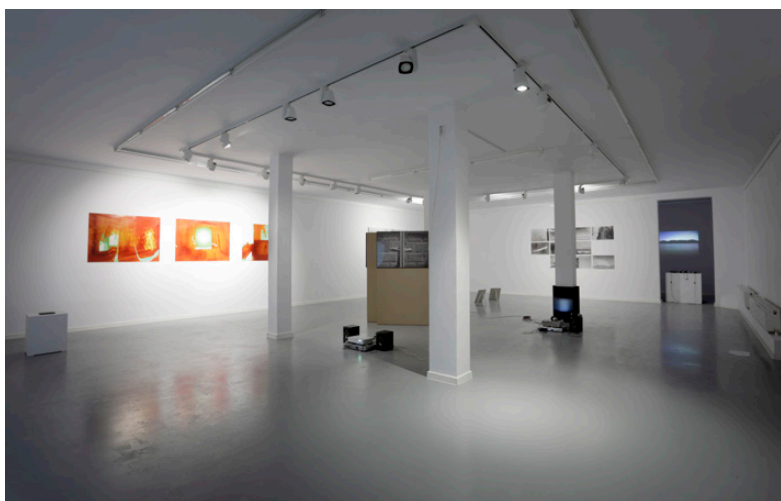
b. Documentarea ansamblului expozițional:

Pe perioada expunerii, se poate realiza documentarea expoziției în cadre de tip *installations shots*, cadre a căror scop este să descrie punctual spațiul expozițional în ansamblul său, toate lucrările incluse, dar și cadre care evidențiază relațiile vizuale care se creează între lucrări, în raport cu spațiul galeriei. Se poate urmări o estetică neutră de fotografiere,

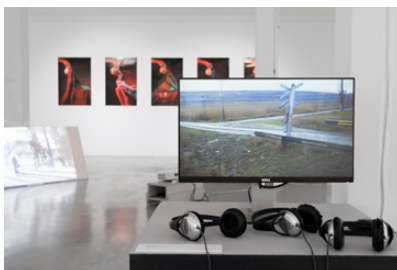
documentară (fără unghiuri și perspective accelerate sau deformări cauzate de lentilele cu deschidere prea largă), pentru a evidenția cât mai obiectiv și clar caracterul și specificul ansamblului și lucrărilor. Cadrele fotografice vor fi realizate atât pe orizontală, cât și pe verticală, astfel încât să poată fi utilizate ulterior atât pe platformele online, cât și în publicații destinate tiparului.

Lista de cadre:

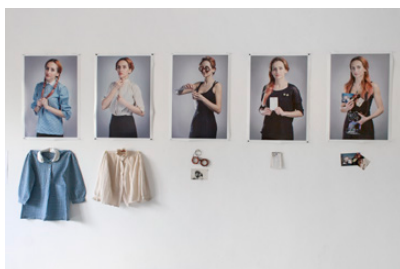
- a. Cadre generale, ample, din toate unghiurile perspective ale galeriei. Aceste imagini sunt vederi de ansamblu și au scopul de a prezenta spațiul expozițional, compoziția, design-ul și arhitectura spațiului, modul de expunere a lucrărilor;

- b. Cadre medii în care se pot pune în relație diferite lucrări și prin intermediul cărora publicul poate vizualiza mai bine distribuția în spațiu și argumentele conceptuale sau formale în funcție de care s-a făcut dispunerea lucrărilor;

- c. Cadre ale lucrărilor, care se concentrează pe câte o lucrare în parte, fotografiată integral, mediu și în detaliu, frontale sau laterale (dacă este nevoie). Unghiul de fotografiere se alege în funcție de fiecare lucrare, urmărindu-se claritatea prezentării lucrării, respectarea calităților formale ale acesteia și evidențierea particularităților.

Aspecte tehnice minimale/esențiale:

Fotografierea unui eveniment poate veni cu câteva provocări, create de spațiul în care se lucrează (lumină insuficientă în locație, personajele sunt în mișcare, aglomerația din public nu permite folosirea unui trepied sau alt sistem de stabilizare, nu deținem echipamente profesionale de înregistrare etc.)

Pentru a evita cele mai des întâlnite erori de fotografiere (imagini cu tentă galbenă sau albastră, imagini fără claritate, imagini sub-expuse sau supra-expuse, pixelate, deformate etc.), iată câteva sfaturi benefice indiferent de calitatea aparatului cu care lucrăm:

- Corectitudinea temperaturii de culoare a luminii. În spațiul Galeriei Aparte, atât sistemul de neoane cât și luminile de tip spot au aceleași proprietăți în ceea ce privește culoarea luminii produse. Se va regla aparatul de fotografiat pentru balansul de alb (*White Balance* - WB) de 4000 grade Kelvin;
- Rezoluția imaginii trebuie să fie cât mai bună (în funcție de cât permite aparatul);
- ISO - sensibilitatea ISO va fi reglată la cel mai mic număr cu putință pe care îl permit condițiile de iluminare, pentru a evita imagini cu granulație deranjantă;
- Timpul de expunere se va stabili în funcție de cantitatea de lumină din locație (dar nicidecum nu poate coborî sub 1/100 dacă fotografiem din mână), pentru ca imaginile să nu fie mișcate și neclare;
- Lumina *flash* este indicată pentru fotografiile de eveniment, dar trebuie evitată situația în care aceasta este proiectată direct către subiect. Dacă nu există posibilitatea de a proiecta lumina *flash* prin reflexie (tavan, perete) sau ca acesta să fie difuzată, atunci se recomandă renunțarea la aceasta și compensarea expunerii prin alte opțiuni. În cazul fotografiilor de tip *installation shots*, este indicată surprinderea atmosferei din galerie, în detrimentul utilizării luminii flash.

- Deschiderea diafragmei poate varia între 5.6 și 11, în funcție de efectul dorit. O posibilă sugestie ar fi să se utilizeze o diafragmă deschisă în cadrele instantanee din timpul evenimentului (pentru o atmosferă mai intimă) și o diafragmă mai închisă pentru cadrele largi și cele cu caracter neutru documentar (pentru a obține claritate în toate planurile de profunzime ale imaginii);
- Pentru fotografierea lucrărilor înrămate, cu sticlă (fie simplă, fie anti-reflex), este recomandată folosirea unui filtru de polarizare care să elimine reflexiile deranjante. Dacă nu dispunem de astfel de filtre, se recomandă identificarea unghiului propice de fotografiere, astfel încât reflexia surselor de lumină pe suprafața lucrărilor să fie minimă.
- Accesorii pentru stabilizare - pentru fotografiile de tip *installation shots*, este recomandată folosirea unui trepied pentru a permite întrebuințarea unei combinații timp/diafragma/ISO care să ofere imagine de calitate maximă.
- În cazul înregistrărilor video, se recomandă folosirea unor echipamente de stabilizare a cadrului, de tip trepied, monopied, *gimble* sau *steadycam*.

a'

3

STUDII DE CAZ

Experimentând cu spațiul expozițional
în Galeria Aparte

Expoziția „În absența unei uitări contrafactice”

Expoziția „Run in background”

Expoziția „In situ (II)”

Seria de expoziții „Niveluri de realitate”

Expoziția „... and with the rest of us”

Expoziția „Libidoland” (I), (II)

Expoziția ÎN ABSENȚA UNEI UITĂRI CONTRAFACUALE

Artist: Sarah Muscalu

Curator: Cătălin Gheorghe

Perioada: noiembrie 2019

Conceptul expoziției s-a bazat pe o reflecție asupra modului în care o artistă poate răspunde transformărilor care pot avea loc de-a lungul timpului la nivelul relației cu spațiul de lucru, spațiul locuirii, spațiul urban și spațiul memoriei sub influența unor factori externi. Absența s-a referit, deopotrivă, la distrugerea spațiului de lucru al artistei și a altor spații-ruină din perioada post-industrială, precum și la imposibilitatea uitării transformării prezenței arhitecturale în absențe impuse. Uitarea a devenit contrafactuală în raport cu istoria înlocuirii spațiului de lucru al artistei și a altor spații industriale cu spații ale speculațiilor specifice distructivului capitalism financiar.

Expoziția a urmărit integrarea unor lucrări de pictură (realizate pe pânze-ecrane și pe formatul tradițional de tablou-cadru), bazate pe procese de lucru specifice fotografiei (de la editarea fragmentelor de imagini la modalități de înregistrare a imaginilor prin intermediul filtrelor și de prelucrare a negativelor fotografiei analogice în camera obscură), în specificitatea spațiului arhitectural al galeriei.

A rezultat, astfel, o instalare arhitecturală, de tip „site-responsive” a pânzelor-ecrane, corespunzătoare formatului contemporan al picturii extinse (expanded painting) care a asimilat spațiul galeriei, într-un mod conceptual și formal, în coordonatele arhitecturale ale spațiilor în care a lucrat și a locuit artista.

Genul de instalare, realizat prin suspendarea pânzelor-ca-ecrane, a permis conceperea posibilității unei mișcări abstracte a publicului în spațiu, intenționându-se activarea unei performări a unui gen de imersiune în memoria vizuală a artistei. Publicul s-a putut, astfel, deplasa în intervalele unui spațiu deopotrivă post-arhitectural, post-fotografic și post-pictural, sesizând subtilele schimbări, contingente, alternative, speculații, posibilități. (Cătălin Gheorghe)

Expoziția RUN IN BACKGROUND

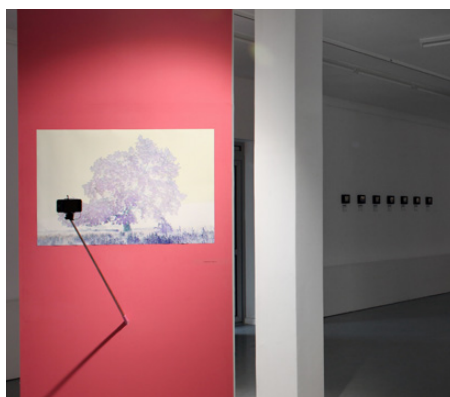
Coordonator: Bogdan Teodorescu

Perioada: noiembrie 2019

Expoziția „Run in background”, realizată în 2016 de studenții masteranzi din cadrul specializării Foto-video, problematizează prezența confortului protetic determinat de tehnologie în spațiul social, precum și situația paradoxală creată de consecințele alienante ale dependenței utilizatorului de dispozitivele digitale. Simulacrul oferit de rețelele de socializare, în care realitatea virtuală înlocuiește relația directă cu natura iar relațiile inter-umane au ajuns să se rezume la interfețe și la asumarea unor măști, are un efect pronunțat în plan senzorial și emoțional, construind un fals sentiment al siguranței.

Alegerea conceptului pentru acest eveniment a reprezentat o sinteză a discuțiilor extinse pe durata mai multor săptămâni în care participanții au urmărit analiza unor tematici comune, iar îndrumătorului i-a revenit rolul de mediator. Diversitatea implementărilor tehnice a fost condiționată de optimizarea exprimărilor ideatice. Astfel, expoziția a reunit o varietate de soluții vizuale eterogene: printuri fotografice, imagini în cutii luminoase, o video-proiecție cu un performace înregistrat, o instalație cu obiecte și lumini, o instalație video, alta cu un ecran tv sau o instalație care înglobează un dispozitiv insolit, un telefon inteligent.

Integrarea în spațiu a lucrărilor a necesitat o abordare care a luat în calcul echilibrul compozițional dar și un traseu al coerenței parcurgerii narrative. Pentru primul aspect, raportul dintre zonele iluminate și lucrările care conțineau lumină, s-a creat o relație de contrapondere. Aceeași relație s-a aplicat și în cazul dezvoltărilor volumetrice. Pentru a echilibra o instalație care beneficia de o lumină roșie și a cărei pondere spațială era pregnantă, construcția unui perete într-o zonă opusă a galeriei, un suport destinat practic altei lucrări, a constituit o soluție viabilă, cu atât mai mult datorită vopsirii lui cu o culoare roșie similară. În cazul celui de-al doilea aspect, plasarea centrală a unui ecran rotativ atârnat de tavan a reprezentat totodată un truc de inducere perceptivă. Mișcarea în sensul acelor de ceasornic, descrisă de acesta în jurul propriului ax, sugera publicului ordinea naturală, de altfel, a parcurgerii întregii expoziții. (Bogdan Teodorescu)

Expoziția IN SITU (II)

Artiști: Lavinia German, Cătălin Soreanu, Mihai Vereștiuc

Perioada: august 2018

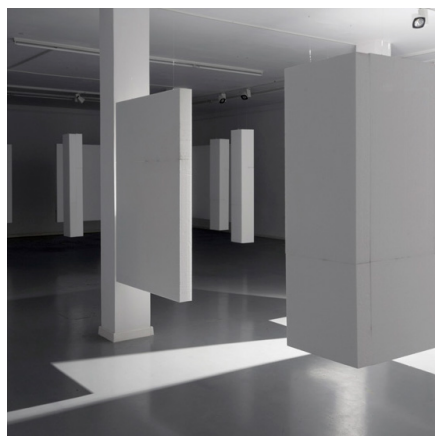
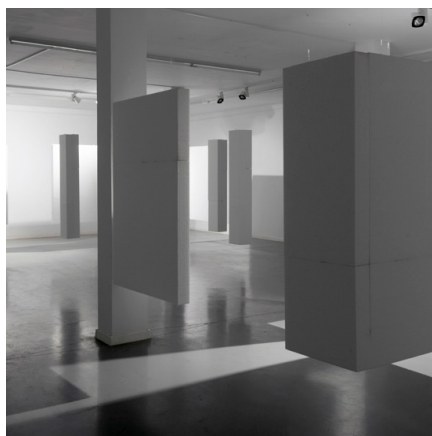
Proiectul instalativ „In situ (II)” este o inițiativă a artiștilor vizuali Lavinia German, Cătălin Soreanu și Mihai Vereștiuc, realizată în spațiul galeriei Aparte a UNAGE Iași și concretizată în formatul unei intervenții *site-specific* asupra interiorului galeriei.

Tema/conceptul expoziției a fost explorarea relației dintre contextul instituțional artistic universitar, formatul artistic al expoziției și autocon condiționarea acestuia raportat la intenția artistică auctorială.

Din perspectiva transpunerii practice/fizice, principalul mediu de expresie artistică al proiectului a fost instalația și a constat în realizarea unui ansamblu *site-specific* în care planul spațial al galeriei, reconstruit la scara 1/3, a fost separat în elemente și redistribuit în interiorul ariei expoziționale. Proiectul a presupus, totodată, adaptarea sistemului electric pentru a permite intervenția publicului în manevrarea luminilor din galerie.

La nivelul designului expozițional, conceptul a presupus instalarea respectivelor panouri din polistiren expandat, suspendate în interiorul galeriei, într-o reconstituire metaforică a *interiorului* devenit *exterior*, oferită spre contemplare și analiză prin obiectificare artistică, explorată (și) prin intervenția publicului asupra formulelor de iluminare a spațiului. Astfel, expresivitatea specifică a spațiului expozițional a devenit substanță creativă, unde *prezența*, *contextul* și *poziționarea* au putut fi văzute ca principalele resurse artistice ale acestui proiect colaborativ.

D.p.d.v. tehnic, provocarea a constat în lucrul cu obiectele instalației și suspendarea acestora de tavanul galeriei, echilibrarea și ponderarea distributivă a elementelor, precum și rectificarea finală a tuturor intervențiilor la nivelul plafonului și asupra sistemului de iluminare al galeriei. (Cătălin Soreanu)

Seria de expoziții NIVELURI DE REALITATE

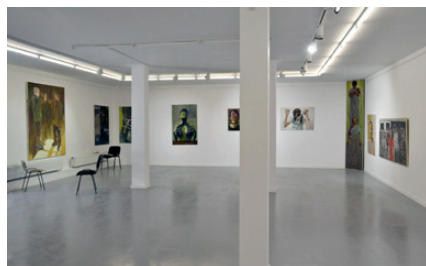
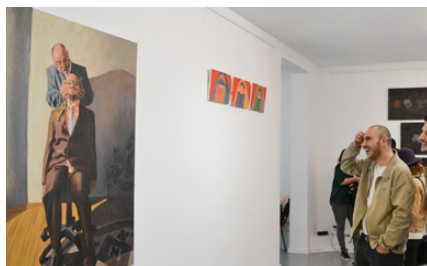
Coordonator: Ioan Pricop

Perioada: 2015-2019

Proiectul expozițional „Niveluri de realitate” este conceput, în primul rând, ca o temă dinamică pentru studenții specializării Pictură. În cadrul acestei teme anuale studenții iau contact și se familiarizează, prin implicare directă, cu unele aspecte ale cercetării și practicii artistice contemporane cu caracter expozițional.

Titlul și conceptul expoziției pleacă de la scrierile fizicianului și filosofului Basarab Nicolescu care propune o metodologie a *transdisciplinarității* ce face posibil dialogul între cultură, știință și societate. Transdisciplinaritatea privește ceea ce se află, simultan, între discipline, înăuntrul disciplinelor și dincolo de orice disciplină, scopul fiind înțelegerea lumii prezente. Dacă cercetarea disciplinară obișnuită – în care sunt incluse atât multidisciplinaritatea cât și interdisciplinaritatea – se referă doar la fragmente ale unuia și aceluiași nivel de realitate, transdisciplinaritatea este preocupată de studiul dinamicii provocate de acțiunea simultană a mai multor niveluri de realitate. La nivel conceptual mă interesează ca studenții să înțeleagă că Subiectul și Obiectul au, fiecare, diferite niveluri de realitate și că între ele există o zonă terță complexă care poate fi caracterizată prin ceea ce rezultă din interacțiunea subiectului cu obiectul sau dintre noi și lume.

Deoarece proiectul expozițional „Niveluri de realitate” este o temă semestrială pentru studenții de la pictură, mediul artistic de exprimare ales este, pentru toate edițiile, o pictură de șevalet adaptată din punct de vedere structural și relațional la tendințele artei contemporane. Altfel spus, expoziția reprezintă și un studiu al picturii contemporane. Acest lucru impune o anumită estetică a expoziției care se reflectă în dimensiunile suporturilor de lucru (dimensiunea lucrării rezultă din concept, nu altfel) dar și în felul în care sunt panotate lucrările – o lecție de compoziție armonică sau extraarmonică plină de provocări. (Ioan Pricop)

Expoziția ... AND WITH THE REST OF US

Artist: Mihai Vereștiuc

Perioada: ianuarie 2016

Expoziția „... și cu noi restul” nu este despre porci, este despre resturi (vizibil în cantități) care încă sunt parte a unui întreg. Din fericire, resturile procesării lemnului sunt biodegradabile și, în final, se pot întoarce la întreg, dar, de multe ori, nu în timp util pentru a ajuta la propria regenerare... sau a noastră (grupul figurativ din argilă arsă). Instalația sculpturală de față folosește convențional materialele și tehnicile specifice acestui mediu și aduce în discuție procesul pre-lucrării cu tot ceea ce se produce și rămâne în urma acestuia. Privit în sens invers, lucrarea propune un traseu de la părți spre întreg, un proces ireversibil de la copacul viu, tăiat spre prelucrare, având ca rezultat o materie primă, brută, dar și resturi, rumeguș, talaș.

Lucrarea a fost integral creată în galerie pe durata mai multor săptămâni, spațiul de expunere fiind, astfel, transformat în spațiu de lucru, un laborator sau atelier, care păstrează materia, materialitatea și caracterul procesual al acestui mediu de creație. Procesul de realizare a lucrării de sculptură este important pentru conștientizarea și asimilarea dimensiunilor și caracteristicilor spațiului, putând fi considerată o formă de apropiere - în sensul unei lucrări *site-specific* - și redarea lui ca spațiu de expus.

Dezvoltarea pe orizontală a direcției de mișcare, cu punct de pornire de la aproximativ 1/3 și spre finalizare la 2/3 (de la stânga la dreapta față de punctul de intrare în galerie), este echilibrată între două ponderi vizuale: griul gol al podelei (segmentul de suprafață neacoperit de rumeguș) și figurativul de pe traseul suspendat, ca o justificare față de cele patru axe verticale (stâlpii) din centrul spațiului galeriei. La o primă vedere, centrul de interes ar putea fi grupul figurativ, folosit intenționat (dar într-un mod ironic) ca un joc al deturnării percepției privitorului de la podeaua acoperită cu rumeguș, ce este, de fapt, elementul principal al lucrării, cel puțin din punct de vedere cantitativ. (Mihai Vereștiuc)

Expoziția LIBIDOLAND (I), (II)

Coordonator: Dan Acostioaei

Perioada: 2017, 2019

LIBIDOLAND (1 și 2) este o serie de expoziții organizate de mine, în calitate de curator, împreună cu Andreea Cioară, Orlando Poenariu și Smaranda Ursuleanu, în calitate de artiști expozanți. Intenția mea se înscrie într-un program expozițional mai amplu care are scopul de a oferi studenților și masteranzilor de la Specializarea Artă murală oportunitatea de a-și expune lucrările într-un context profesionist.

Conceptul seriei LIBIDOLAND face referință la *economia libidinală* a filosofului francez Jean-François Lyotard. Lucrările celor trei artiști, studenți ai Facultății de Arte Vizuale din Iași, propuneau privitorului un joc ale cărui reguli trebuiau să inverseze raportul dintre obiectul dorit și cel care îl dorește și intenționau să descrie relația dintre artă și funcționarea capitalismului neoliberal ce saturează toți porii vieții sociale, scoțând în evidență că criticismul și caracterul provocator al artei par să fie o parte din ciclul exploatării.

Cele mai multe expoziții organizate în acest fel de către mine au ca bază, pe de o parte diversitatea practicilor artistice ale studenților, pe de alta ideile rezultate în urma dezbaterilor ce au loc împreună cu studenții pe marginea producției lor artistice recente. Am recurs adesea și la conceperea unor lucrări elaborate special ca în cazul celor două expoziții LIBIDOLAND care au mizat pe medii artistice variate, incluzând instalația video, fotografia, colajul, materialele textile, *found objects /ready made*, animația digitală, sculptura ceramică, desenul și chiar jurnalul artistic utilizat ca obiect. Nu în ultimul rând, elemente din expoziție, dintre care unele puteau funcționa de sine stătător, iar altele numai în ansamblu, au fost concepute pentru aceste expoziții, având caracter de specificitate.

O componentă a metodei mele de lucru cu studenți atunci când organizăm o expoziție este de a construi un ansamblu cât mai fluid și divers. Eu privesc o expoziție ca pe o instalație integrală ce activează simultan în două direcții, una în care fiecare dintre lucrări are o viață și o identitate distincte și o

altă direcție în care lucrarea face parte dintr-un angrenaj mai amplu în economia spațiului galeriei. Provocările rezidă în respectarea autenticității și individualității fiecărui artist, dar și în acordul fin între un concept expozițional coerent și mesajul pe care îl poate transmite fiecare element fără a deturna sensuri, semnificații și atitudini artistice. Un alt principiu de la care pornim de obicei este acela al transformării și adaptării spațiului la nevoile expoziției, stabilind o relație de subordonare ce are și rolul de a evita pe cât posibil familiaritatea privitorului care a vizitat galeria cu ocazia altor evenimente. Consider că acel „dépjà connu” sau „dépjà vu” este unul dintre dușmanii redutabili ai expoziției de artă contemporană. Fiecare dintre expozițiile noastre - în special LIBIDOLAND - are o identitate vizuală care transcende eclectismul stilistic, amalgamul de tehnici și „zgomotul” conceptual. De obicei am căutat să articulez fiecare dintre elementele unei expoziții după principiile de sintaxă pe care le implică orice lucrare de artă: încadrare, contrast, dominantă, ritm, dinamică etc., căutând o rezonanță vizuală între concept și percepția ansamblului expoziției. (Dan Acostioaei)

a'

IDENTITATE

Identitatea vizuală a Galeriei Aparte

01. Sigla principală, caracteristici

02. Utilizarea siglei

03. Alternative de machetare

04. Fundaluri

05. Reguli de (ne)folosire

06. Machetarea pentru print și pentru ecran

01. Sigla principală, caracteristici

Structura de bază

Simbol grafic ce pornește de la o versiune stilizată a literei „a”, poziționat în stânga, alături de textul pe două linii ce include denumirea Galeria Aparte, iar pe rândul următor se află mențiunea UNAGE Iași.

Familie de fonturi:

Roboto (**Regular**, **Bold**)
Google Fonts®

Culoare:

Negru / Black

Ecran: R0/G0/B0, #000000
Tipar: C0/M0/Y0/K100, Pantone
Black

Sigla galeriei este monocromă.
Poate suporta variații de culoare
în funcție de contextul grafic.

02. Utilizarea siglei

Spațiul de siguranță

În orice tip de machetare (web sau print), sigla trebuie să beneficieze de spațiul de siguranță optim, definit de o arie perimetrală egală cu (cel puțin) jumătate din înălțimea totală a siglei (notată cu **x** în desenul de mai sus). În interiorul acestui perimetru nu sunt permise niciun fel de alte elemente grafice.

Resursele grafice (template-urile grafice pentru print și social-media, elementele de identitate etc.) sunt disponibile pe pagina Resurse a website-ului galeriei Aparte: **<http://aparte.arteiasi.ro/resurse/>**

Click / tap / scan

Web: 50px

Galeria Aparte
UNAGE Iași

Print: 7mm

Dimensiuni minime

Pe lângă spațiul de siguranță, lizibilitatea siglei este condiționată și de amplasarea/poziționarea în pagină sau de dimensiunea acesteia.

- Pentru ecran: dimensiune minimă 50 px înălțime.
- Pentru tipar: dimensiune minimă 7 mm înălțime.

EXCEPȚIE DE LA REGULĂ:

În cazul unui spațiu foarte îngust, dar care necesită integrarea completă a siglei (de exemplu, un cotor de carte), poate fi folosită o machetare hibridă cu simbolul grafic redus în dimensiune și cu textul poziționat integral, pe un singur rând, ca în simularea următoare:

 Galeria Aparte - UNAGE Iași

03. Alternative de machetare

Varianta de bază a siglei este cea orizontală, aliniată stânga. Totuși, în funcție de layout, pot fi folosite și variațiile de mai jos. Ele acoperă posibilele situații în care sigla trebuie inclusă (de exemplu) într-un bloc de informație ce necesită alinierea la stânga sau pe verticală.

Variații pe orizontală, aliniere icon și text la stânga și la dreapta:

Variații pe verticală, cu text pe verticală pentru spații înguste (cotor carte, pix etc.) și cu text pe rânduri multiple pentru machetare:

Este posibilă și folosirea doar a simbolului grafic, mai ales în contextul în care denumirea întreagă a galeriei este precizată anterior.

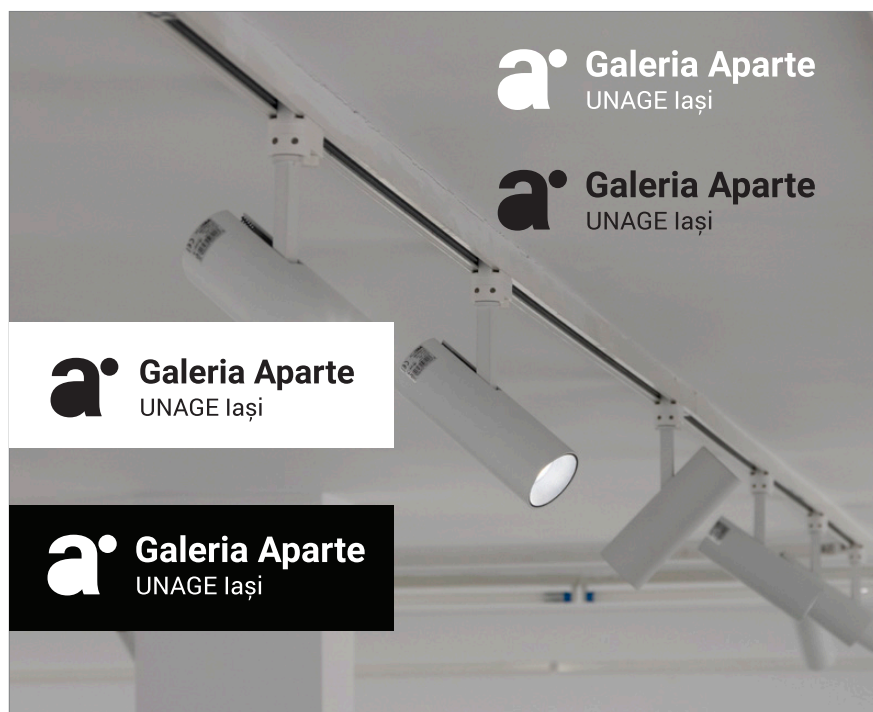

04. Fundaluri

Sigla poate fi folosită pe orice fel de fundal, în condițiile în care se respectă raportul de lizibilitate optim (50% +), respectiv contrast între valoarea siglei (alb/negru) și consistența valorică a fundalului.

Pentru fundaluri deschise, se va folosi sigla neagră (coloana 1). Pentru fundaluri închise, se va folosi versiunea în negativ a siglei.

În cazul fundalurilor de tip bitmap, raportul de lizibilitate optim poate impune mărirea contrastului între valoarea siglei (alb/negru) și cele două caracteristici ale fundalului: consistența valorică (se va închide sau deschide fundalul corespunzător) și textura acestuia (reducerea nivelului de detalii, *blur*-area fundalului etc).

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

a' **Galeria Aparte**
UNAGE Iași

05. Reguli de (ne)folosire:

Sigla corectă:

Siglă greșită: folosirea unui fundal care nu oferă contrastul/vizibilitatea corecte

Siglă greșită: modificarea raportului dintre dimensiunile elementelor siglei

Siglă greșită: modificarea scrierii agreate a denumirii galeriei

Siglă greșită: alterarea poziționării și alinierii elementelor constitutive ale siglei

Siglă greșită: utilizarea altui font decât Roboto Bold / Roboto Normal

Siglă greșită: folosirea mai multor culori în cadrul siglei

06. Machetarea pentru print și pentru ecran

Fontul folosit în machetările pentru tipar și pentru ecran pentru materialele Galeriei Aparte este Roboto, cu variațiile sale Light, **Regular** și **Bold**. Familia de fonturi este disponibilă gratuit pe Google Fonts® (<https://fonts.google.com/specimen/Roboto>).

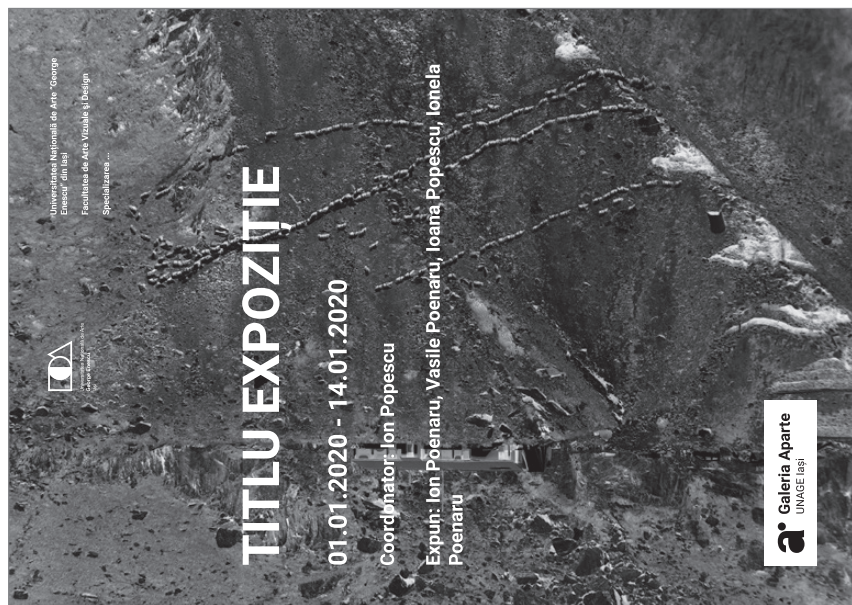
Elementele grafice a căror prezență este obligatorie pe afișul și machetele grafice ale evenimentului sunt:

- Sigla UNAGE
- Textul ce prezintă contextul instituțional: Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași, Facultatea de Arte Vizuale și Design, Specializarea (se va completa informația corespunzătoare)
- Caseta cu sigla Galeriei Aparte (conform specificațiilor din acest ghid)
- Titlul expoziției
- Intervalul de expunere și data deschiderii / vernisării / finisării
- Artiștii participanți (în ordine alfabetică)
- Coordonatorii / curatorii
- Partenerii evenimentului și prezentatorii (dacă este cazul)

Resursele grafice (template-urile grafice pentru print și social-media, elementele de identitate etc.) sunt disponibile pe pagina Resurse a website-ului galeriei Aparte: **<http://aparte.arteiasi.ro/resurse/>**

Click / tap / scan

Exemple de machetare de afiș pentru expozițiile din Galeria Aparte (cu fundal alb sau imagine/bitmap).

Exemple de machetare de imagine pentru pagina de Facebook
(pentru expozițiile care se desfășoară în Galeria Aparte).

CONTACT

Galeria Aparte

Teodor Codrescu nr. 6, Copou, Iași 700479

<http://aparte.arteiasi.ro>

galeria.aparte@arteiasi.ro

facebook.com/Galeria.Aparte.UNAGE.Iasi

Facultatea de Arte Vizuale și Design

Sărăriei nr. 189, Iași 700451

favd@arteiasi.ro

Universitatea Națională de Arte

„George Enescu” Iași

Cuza Vodă nr. 29, Iași 700040

www.arteiasi.ro

Click / tap / scan:

Localizare
Galeria Aparte pe
Google Maps®

Website
Galeria Aparte
aparte.arteiasi.ro

Editura Artes

Editura Universității Naționale de Arte

„George Enescu” Iași

Str. Costache Negruzzi 7-9, 700126, Iași

www.artesiasi.ro

Editura ARTES
Iași 2020
ISBN 978-606-547-477-2

Universitatea Națională de Arte
„George Enescu” Iași
www.arteiasi.ro

